

ВОГОНЬ ОРАИНОТ РАДИ

472

КВІТЕНЬ
—
ЧЕРВЕНЬ

1987

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ

Aesculus – *Apricotus* – *Bacca* *Eccremis* – *Calycanthus* – *Canna* – *Citrus*

Головна Пластова Булава

О РДИНИЙ КРУГ

"ВОГОНЬ ОРЛНОЇ РАДИ" - журнал новацьких виховників.
Виходить квартально.

Ч. 72.

Квітень - Червень 1987.

Редагує колегія в складі: Денис Беднарський, Андрій Вовк, Орест Гаврилюк, Стаха Гойдич, Ярема Козак, Надя Кулинич, Віра Попель, Роман Ратич, Теодосій Самотулка, Христя Санторе, Оксана Тарнавська, Роман Юзенів і .

/це місце для Тебе, Братчику/Сестричко!//

Відповідальний редактор - Сірий Орел Орест.

Рисунок на обгортці мистця М. Григоріїва.

Відбито офсетом у Срібному Джерелі. Наклад 200 прим.

Ціна поодинокого числа: 2.50 дол. Річна передплата: 10.00 дол.

Всі права застережені.

Copyright by Plast, Ukrainian Youth Organization, Inc.
Printed in U.S.A.

ЦЕ ЧИСЛО УФУНДУВАВ - 2-ИЙ КУРГАН УПС "ТТ. ШО ГРЕБЛТ РВУТЬ"

АДРЕСА РЕДАКЦИЙ:

Orest Hawryluk, M.D.
900 La Grande Road
Silver Spring, MD 20903
U. S. A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ:

Denys Bednarsky
35 Marsac Pl.
Newark, NJ 07106
U. S. A.

© 2008 Pearson Education, Inc., publishing as Pearson Addison Wesley.

Вогонь Орлиної Ради

1

ДОРОГІ БРАТЧИКИ Й СЕСТРИЧКИ!

Рік 1987 маркантий для нас тим, що цього року святкуємо 75-ліття Українського Пласти. У час, коли пишу ці рядки, якраз закінчилася Ювілейна Міжкрайова Пластова Зустріч на "Бескиді" в Австралії, якою започатковано ювілейні святкування. На черзі - величава ЮМПЗ на терені Канади в серпні цього року, в якій участь братиме більшість наших читачів. Перед нами - небуденні пережиття, коли то матимемо змогу зустрітися з нашими подругами й друзями з усіх країн, де тепер діє наш Пласт. При спільному вогнику засядемо з братчиками й сестричками з Австралії, Аргентини, Великобританії, ЗСА, Канади, й Німеччини та поділимось нашими успіхами й нашими труднощами - радістю новакування та журбою за майбутність нашого новацтва.

Рівночасно, на наших очах проходить інша знаменна подія, про которую багато з нас, на жаль, за мало знає. Нехай Пластовий Конгрес Третій.

Пластові Конгреси скликає пластовий провід що деякий час, щоби застановитися, чи Пласт іде правильним шляхом до Великої Мети, а чи може треба змінити наш курс, щоб не зійти на манівці, а щоб наша Велика Гра проходила за тими правилами, що їх уstanовили основоположники Пласти. Перший Пластовий Конгрес мав місце 1948-го року та накреслив напрямні перед великим ісходом української еміграції, на яких виросли пластові організації на п'ятьох континентах земної кулі. Пластовий Конгрес Другий проходив у роках 1966 - 70. Він розглянув усі аспекти пластвування та потвердив актуальність і незмінність ідейних заложень Пласти.

Перша сесія Пластового Конгресу Третього відбулася в 1984 році. Наступна сесія мала місце минулої осені, в листопаді 1986. Кінцеву сесію заповіджено під час наступних Зборів Конференції Українських Пластових Організацій які, за статутом КУПО, повинні відбутися в цьому, 1987-му році.

Нас турбую той факт, що дотепер Пластовий Конгрес Третій зосередив свою увагу лише на кількох абстрактних питаннях, як: "Пласт - 2000 року", "Двоторовість" і "Вічна українська діаспора". А ми - новацькі виховники очікуємо розв'язання таких, важливих для нас, проблем, як: назва новацького уладу /"Улад Пластунів Новаків"/, система новацьких вишколів, місце новацького виховника в Пласти, роля Орлиного Круга й Булавних УПН і ін. Уважаємо за конечне покликання окремої комісії, яка в рамках Пластового Конгресу Третього зайнялася б новацькими питаннями. А то, не дай Боже, дійдемо до того, що матимемо прекрасно розпрацьовану теорію, але Пласт перестане існувати, бо не буде ні кому ні з ким провадити пластової роботи. Очікуємо відповідних рішень Пластового Проводу!

СКОВ!

Сергій Орли Орлєк

МУДРІСТЬ СІРИХ ОРЛІВ

Сірий Орел Надя.

НОВАЦЬКЕ СВЯТО ЮРІЯ

Цеї весни, так як і кожного року, наші новаки поїдуть на новацьке Свято Юрія. Одні поїдуть на станичне свято, інші на окружне, а ще інші на новацьке.

Станичне чи окружне свято Юрія триває два до три дні. Треба там ночувати. Юнацтво ночує під шатрами. Для новаків нічліг під шатрами є недобрий. Це завчасно і за зимно для них. Якщо нема нічлігу в будинку, новаків на таке свято не можна брати. Новаки можуть поїхати на одноденну прогулянку на Свято Юрія, брати участь у відкритті, відтак мати свою програму, свій вогник і поїхати додому.

Якщо неможливо брати новаків на станичне чи окружне Свято Юрія через те, що братчики мають бути зі своїми гуртками і нема кому зайнятися новаками, то краще робити новацьке Свято Юрія окремо. Це свято треба робити два до три тижні перед, або після юнацького свята /краще після, бо погода тепліша/. Таке свято повинно відбуватися спільно з новачками, але гніздовий може зробити таку прогулянку тільки для гнізда новаків. Свято Юрія спільно з новачками є більш ефектовне, але тут треба брати під увагу місцеві умовини праці.

Новацьке Свято Юрія - це одноденна прогулянка до поблизу-кого парку, лісу, чи на приватну посілість, де є питна вода, лазнички та можна палити вогник. Таке місце треба заздалегідь підшукати і не можна новаків везти у незнане.

На новацькому Святі Юрія треба перевести змаг до всіх трьох новацьких проб. Змаг до проби - це завершення цілорічної праці в домівці. Це перевірення знання, яке новаки набули беручи участь у кожнотижневих сходинах. Змаг є перевіренням знання новака, чи новакскористав із сходин, чи він може відповісти вимогам проби, до котрої він цілий рік підготовлявся. Коли новак на сходини не ходив, він не знає матеріялу, він не може складати проби, бо він до неї не підготований. Такий новак не повинен брати участі у змагу. Не можна висилати дитини на змаг - а може він щось трохи відповість і перелізе пробу.

Підготова до Свята Юрія для новаків:

- 1/ Підшукати відповідне місце. За це відповідає гніздовий або опікун гнізда, якщо він пластун.
- 2/ Перевірити, чи новаки і братчики мають транспорт, чи треба найняти автобус. Це може бути великий, на 50 осіб, або малий - шкільний.
- 3/ Покликати провід Свята Юрія, коли воно спільне з новачками. Треба коменданта, бунчужного, та писаря. Ці пости можуть зайняти гніздові, або запрошені новацькі виховники.
- 4/ Написати перший наказ на відкриття свята, як рівно ж написати наказ на закриття свята, залишаючи багато місця, щоб можна було додописати висліди змагань чи похвали.
- 5/ Повідомити батьків - найкраще написати листа на кілька тижнів наперід, подати всі інформації: доїзд, час, місце, виряд для новаків.
- 6/ Дати інструкції, що робити в разі непогоди.
- 7/ Якщо свято відбудуватиметься в неділю, назначити час на збірку перед церквою. Новаки будуть на Богослуженні, а відтак поїдуть спільно, чи окремо.

Найкраще переводити таке свято в суботу /звільнити новаків із школи українознавства/, тому що буде більше часу, можна довше бути, бо новаки матимуть неділю на відпочинок і не підуть в понеділок помучені до школи.

Програма свята: Відкриття.

Розтаборення.
Змаг до проб.
Полуденок, відпочинок.
Теренова гра /якщо є час/.
Гри.
Підготова до вогника.
Вогник.
Закриття і від"їзд.

Переведення програми.

Відкриття: Коли вже всі новаки є, зібрати їх у круг. Новаки вітають гніздового або коменданта, він відповідає на привіт. Слідує молитва, піднесення прапору і наказ. Якщо нема наказу, гніздовий подає усно програму, що коли буде та в котрій годині. Це для батьків, щоб вони знали коли дати новакам істи та коли буде вогник.

Розтаборення: Новаки повинні мати наплечники й увесь виряд зі собою. Коли є дуже гарячо, батьки не дають новакам зарчів, тільки приносять на полуденок. Новаки не повинні іти до авта їсти. Вони мають бути разом із своїм братчиком, та своїм роєм.

Змаг до проб: Питання до змагу треба переписати - на окремій карточці завдання до однієї проби на один перевірний пункт - зупинку. Записування відповідей новаків - найпростіше точкування: 1 - слабо, 2 - добре, 3 - дуже добре. Не може так бути, щоб новак не здав змагу до проби. Якщо дитина не є підготовлена до проби, виховник не допускає її змагу. Отже нема так, що "новак не перейшов змагу", може лише бути, що "братчик не перейшов змагу". Найкраще на карточці, де є питання, написати імена новаків, котрі мають ці завдання виконувати. Це буде легко і вигідно. Можна кожному новакові дати картку паперу і хай він іде і здобуває точки. Точки можна записувати числами або кодом - тоді новак не знає аж до кінця, скільки точок він здобув. Код: 1 - це всі прості букви, як: і, е, г, з, ї, в, о, л, є, с, ь, б - котрі пишемо за одним разом; 2 - це букви, котрі треба писати два рази в долину: й, у, к, н, х, ц, а, п, р, д, я, ч, м, и, ю; 3 - це довгі букви: щ, ѵ, ф, ж, т. Код цікавий. На змаг новаки ідуть в одностроях.

Полуденок: Після змагу новаки переодягаються у спортивий стрій, обідають і відпочивають. Під час відпочинку не повинні ні бігати, ні грati м"яча. Можна їм розказувати казку чи оповідання про попередні свята Юрія, ч про святого Юрія. Можна скоротити відпочинок і зачати гри, але від спокійних, де новаки сидять на місцях. Якщо буде теренова гра, можна почати підготову до теренової гри раніше. Новаки будуть сидіти і слухати всіх пояснень.

Теренова гра: Із Збірника Гор вибрати теренову гру, котра надається до місця Свята Юрія. Перечитати її наперід - ще в дома, знайти потрібний виряд до гри та привезти зі собою. Не спускатися на те, що може хтось із новаків привезе щось потрібне до гри, чи на місці можна дещо знайти. Добре зазначити границі гри, щоб новаки не погубилися в лісі чи парку. Теренова гра повинна тривати 1/2 до 1 години.

Відпочинок: Новаки повинні помити руки, перекусити, якщо вони ще мають харчі. Харчів не треба везти додому, хіба що новак дістав забагато. Але овочі треба з"істи всі. Відтак поробити порядки. Запакувати речі до наплечника, позбирати сміття до смітників, або привезти зі собою торби на сміття. Тоді новаки можуть залишити собі тільки однострої, а наплечники віддати батькам до авт. Зі собою залишають ще коци, щоб було на що сісти при вогнику.

Гри: Це найбільш улюблене зайняття новаків на Святі Юрія. Вони ж приїхали ту, щоб побавитися. Уложить плян гор, спортивих і не спортивних і спокійних, щоб новаки не перемучилися. Хай новаки привезуть свій спортивний виряд. Треба привезти самому великі м"ячі та малі м"ячики, відповідно до заплянованих гор. Якщо гри будуть вміло чергуватися, новаки можуть грati гри 1 до 1 1/2 години. Добре робити короткі перерви що пів години. Хай новаки

сидуть. Перевірити, чи всі є, поговорити про гри, котрі вони грали і тоді продовжувати гри.

Підготова до вогника: Тепер доперва є правдивий відпочинок. З новаками треба перейти точки на вогник. Ці точки новаки повинні підготувати в домівці, привезти відповідні строї до смаодіяльних гор. Всі точки: самодіяльні гри, вірші, збірні вірші, чи пісні треба повторити кілька разів, щоб новаки при вогнику не забувалися. Вогник повинні збудувати або новаки під час гор, або братчики під час пообіднього відпочинку, або гор.

Вогник: Зараз після підпалення вогника проголосити вислід змагу, тереною гри та гор - подати першунів. Першунам можна дати грамоти. Тут можна іменувати по пробах якщо це конечно потрібно /найкраще іменування відложити до осені - по тaborах/ та роздавати посвідки та відзнаки вміостей. Відтак слідує програма вогника. Наказ закриття Свята Юрія найкраще прочитати перед самим закриттям, тобто перед спущенням прапору, або при кінці вогника.

Якщо беремо новаків на два дні, треба програму трохи поширити. Зараз після приїзду буде розтаборення, яке забере багато часу. Відтак треба присвятити трохи часу на підготову до вогника. Також першого дня треба перевести змаг.

Другого дня також нема багато часу. Буде Богослуження, відтак закриття свята, або спортивні змагання юнацькі, на котрі новаки радо дивляться. Новаки можуть мати свою теренову гру, гри й забави, та, якщо є час, веселі змагання, які часто звуть "новацька олімпіада". Це є ряд змагань /особисті або ройові/, на пр. гри м"ячем - передавання понад голову, чи попід ноги, перегони з горнятком води або яєчком у ложці, та інше. Ці змагання повинні мати шість до вісім різних гор, добре підготованих, з усім потрібним вирядом.

Відзнака Новацького Свята Юрія.

Треба подбати, щоб хтось - чи сестрички /як свято спільне/, чи братчики, чи батьки виготовили відзнаки для новаків. Вони можуть бути шиті, вишиті, мальовані. На відзнакі повинні бути дві букви: СЮ та рік. Це вистарчає. Щоб яка проста була відзнака, новак має одну відзнаку більше, бо він відбув Свято Юрія.-

ПРИМІТКА РЕДАКЦІЇ: У засаді вважаємо, що підвищування новацьких ступенів /змаги до проб і іменування/ повинні відбуватися на Листопадовому Святі, а не на Святі Юрія. Під час року новацтво проходить матеріял проб /див. збірники: "Жовтодзюб", "Юне Орля" й "Орля"/. Літом відбувають вимаганий до проби табір і ігровий комплекс. Змаг до проби й іменування може відбутися при кінці тасору, або при першій нагоді в станиці, якою звичайно буває Листопадове Свято. З виховних взглядах не є добре чекати з іменуванням кілька місяців після відбутого змагу до проби.-

Сірий Орел Надя.

Р О З П О В І Д Ъ

Розповідь є складовою частиною сходин. На розповіді базуємо тему наших сходин. Розповідю ми вчимо новаків. Діти залюбки слухають розповіді, тому ми повинні з розповіддю зазнайомитися і повинні намагатися використати її якнайкраще.

Розповідю називаємо все те, що ми розповідаємо, розказуємо, переказуємо. Розповідю може бути історичне оповідання, казка, байка, легенда – це все є розповіді. Розповідь – саме слово каже нам, що цього ми не повинні читати, тільки розказувати. Коли ми говоримо прямо до дітей, ми дивимось на них. Діти уважають та слухають, а не збиткують. Тоді діти користають з розповіді. Говорячи ми можемо міняти голос, уживати міміки та жестикуляції. Що ж станеться, коли ми не приготовані розповідати й будемо читати? Дуже просто: ми будемо дивитися в книжку, ми читатимемо рядок за рядком, а діти будуть спершу дивитися в книжку, потім у вікно, а далі один на одного і часто взагалі перестануть слухати. Читання не є завжди пристосоване до віку нашого роя. Для роїв із різним віком важко підібрати оповідання до читання, але до розказування зовсім легко: коли ми розказуємо й бачимо, що малі не розуміють, ми пояснюємо. Такого пояснення ми не можемо дати при читанні, бо ми не дивимося на дітей і не знаємо, чи вони зрозуміли все, чи ні; – ми зайняті читанням. З іхнього говорення та збиткування ми довідуємося, що вони не вважають. Читаючи, важко міняти голос та неможливо вживати міміки чи жестикуляції. Тому розповіді не можна читати.

Щоб розповіді не читати на сходинах, її треба добре знати. Розповідь треба перечитати кілька разів, потім треба її самому собі півголосом переказати. Тоді ми переконаємося, чи ми розповідь знаємо. Важливо у розповіді знати, що по чим іде. Діти уважно слідкують за подіями і чекають, що буде далі. Коли ми щось забули сказати, а без того не можна продовжати розповіді, буде важко дітям пояснити пропущене місце. Діти мусять уявюючи бути між подіями, щоб зорієнтуватися, де це було. При цьому буде багато запитів, бо не всі діти бистрі й не всі зорієнтується, що пропущено. Таке перервання розповіді потягає за собою другий непотрібний момент – пояснювати дітям, на чому ми перервали розповідь. Ось тому, щоб цього всого оминути, треба розповідь добре вивчити. Читаючи розповідь, можна написати собі зміст у кількох реченнях, щоб перед самими сходинами повторити. Ніяк не вільно допустити, щоб діти завважили, що братчик розповіді не знає. Для новаків братчик є авторитетом, що все знає і таким він мусить бути.

Тепер є ще одна важна справа: що розказувати новакам? Кожний наш дитячий журналік має багато оповідань. Чужомовні видання мають також багато розповідей. Що саме нам вибрati?

Перш за все наша програма диктує нам тему розповіді. Коли ми знаємо, якої розповіді нам треба, тоді починаємо шукати в літературі відповідної розповіді. Отже розповідь повинна бути до теми сходин. Опісля ми повинні пристосувати розповідь до віку дітей. Малим новакам не можна розказувати складного оповідання, а старшим розказувати казки чи байки. Дітям треба оповідати про героїв, що трохи старші за слухачів. Діти не цікавляться молодшими дітьми. Зате діти старші віком є їх ідеалом. Не слід вибирати сумних розповідей, не говорити про сиріт та біду. Наші діти вирости в добробуті і їм важко зрозуміти біду. При таких розповідях діти часто будуть переривати та давати поради, як той герой повинен був поступати, на підставі теперішньої практики. Також не дораджуємо фантазувати. Є багато братчиків, що приходять на сходини неприготовані. Розповідь треба сказати, отже треба щось говорити. те "щось" важко пристосувати до теми сходин, важко почати, а ще важче закінчити. Діти часто помітять, що братчик круить. Тому не слід фантазувати. Коли не хочемо розказувати, розповідь треба написати, а потім, так як і всі інші прочитати та приготуватися.

Розповідь повинна дати дітям приклад для наслідування, тому треба вибирати розповіді, де герої виконують добре вчинки, героїчні вчинки для своєї батьківщини. Не вільно забувати, що на добрих розповідях виростуть добре новаки. Якщо розповідь не має виховного моменту, не навчить дітей чогось доброго, не вкаже правильного шляху, то таких розповідей не слід брати.

Деякі розповіді починаються з довгих вступів чи описів. Розповідаючи, треба їх пропустити. Діти чекають дії. Їм треба описати точно місце дії /замки, поля бою/ та одежу героїв. Не давати зайвих пояснень. Але, щоб не треба було зайвих пояснень, не вживати незнаних чи мало знаних дітям слів. Наша розповідь повинна бути коротка: 15 – 20 хвилин. Ніколи не переривати її. Краще закінчити тепер, а на чергових сходинах розказати другу частину, чи іншу пригоду.

Коли новаки просять, щоб далі розказувати, або щоб оповісти ще одну казку, то це означає, що ваша розповідь їм подобалась і вони радо слухатимуть. Проте на одних сходинах надто багато оповідати не можна. На сходинах треба мати час і на гри, і на спів, і на майстрування.-

НОВАЦЬКИЙ ЗМАГ

Новацький змаг це теренова гра на котрій новаки/новачки ідуть від одного перевірного пункту до другого за знаками. На перевірних пунктах братчики/сестрички питаютъ їх питання чи дають їм завдання до виконування.

Ми маємо різні новацькі змаги: перевірення проби, вміlostі, природничий, перевірення історичної гри "Отрок", "Джура", та "Звідун", листопадовий змаг, святоюрський змаг, спортивний змаг.

Спосіб переведення змагу: підшукати в публичному парку або на приватній проші відповідне місце. Поїхати туди день наперід і поставити потрібні знаки. Можна це зробити перед самим змагом. Змаг може іти все в перід. Один братчик/сестричка випускає що 5 - 10 хв. по 2-3 новаки/новачки - найкраще кожна особа до іншої проби, це є вихідний пункт. Відтак є 4 - 6 перевірних пунктів. На кожному пункті питаютъ новака/новачку 2 - 4 питання. На кінці є збірний пункт. На збірному та на вихідному пунктах треба переводити гри щоб новацтво не нудилося. Коли є дуже мало новаків/новачок, можна зорганізувати змаг у замкненому крузі. По середині великої площи є вихідний пункт. Гніздовий/гніздова ділить гніздо на стільки груп, скільки є братчиків/сестричок. Вистарчить 4-5 осіб для переведення змагу. Довкруги площи є зазначені місця для перевірних пунктів. На знак свистка всі розходяться до своїх призначених перевірних пунктів. Братчик/сестричка по одному/одній перелитує дітей. Інші стоять у віддалі кілька кроків і чекають. На знак свистка або на умовлений знак, коли гніздовий/гніздова бачить що всі учасники змагу вже сидять і чекають, групи дітей переходятъ - усе без знаків - до наступних перевірних пунктів. Змаг кінчається тоді, коли новаки/новачки повернулися до свого братчика/сестрички. Тоді всі групи сходяться на середину площини там де є гніздовий/гніздова.

На малих картках написати питання на один перевірний пункт до одної проби. На другій сторінці картки написати хто /імена дітей/ має на ці питання відповідати. Це заощадить братчикам/сестричкам багато часу. Кожний братчик/сестричка дістає тільки карток, скільки груп має прийти, одна чи більше проб. Новаки/новачки знають хто і котру пробу переходить.

Два тижні наперід повідомити новаків/новачок про змаг. Важним є щоб всі були. Пригадати що треба зі собою брати. Якщо хмарно - дощевики. Якщо будуть довше як 2-3 години - взяти перекуску, хіба що в парку можна щось купити. Пояснити змаг та точкування. Найкраще давати точки від 1 до 3. Тоді легко рахувати і точкувати.

Зараз після закінчення змагу братчики/сестрички сідають на 5-10 хвилин та обраховують вислід точкування, та проголошують перші місця та інші точки. Коли хтось був нечесний, йому можна за кару не дати висліду змагу. Всі новаки мають перейти змаг. На те вони ходять на сходини і ми їх підготовляємо до проби. Якщо новак/новачка пропускає сходини, треба поговорити з батьками і допомогти дитині до- повнити пропущене.

Перейти вимоги проби та поділити на ті точки, котрі треба перевірити в домівці, та ті котрі можна перевірити на змагу.

ЩО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?

Пальчики посварилися

Івасик нишпорив у буфеті і знайшов пляшку меду. Руки його, допомагаючи одна одній, насили вийняли затичку. Вказівний палець правицеї швидко опинився у шийці пляшки, набрав чимало меду і запропонував хлопчику:

— Лизни, Івасику, — це від мене.

— Але ж і я хочу почастувати нашого друга, — обізвався середній. — Ти, вказівний, дуже нахабний, скрізь перший лізеш.

— Ну що ж, прошу! — спокійно сказав вказівний палець.

Середній, радіючи, поспішив за медом; але не зміг дістати його, бо вказівний і підмізинний пальці вперлися в стінки пляшки.

— Ви чого мені заважаєте? — сердито спітав середній. — Я ж найбільший серед вас, завжди вам допомагаю, а ви мені заважаєте. Зігніться ще трошки, і я легко дістану меду.

— Згода, згода, — промовили вказівний і підмізинний пальці. — Ми зробимо все можливе.

Всі хотіли допомогти найбільшому братові, якого шанували і любили, а тому зігнулися, як могли.

Середній палець подякував братикам за послугу і миттю опинився у шийці пляшки. Та меду так і не дістав: адже вони не могли зігнути більш як половину.

— Знову мені заважаєте! — промовив він сердито. — Не хочу більше й пробувати.

А ми більше нічим не можемо допомогти, — відповів вказівний палець.

— Дайте я спробую, — обіз-

вався підмізинний. — Бачу, що справа не така й складна. Попрошу тільки й мізинця зігнутися.

Вказівний і середній пальці насили трохи зігнулися, а ще важче довелося мізинцю.

Хоч усе йшло начебто як слід, та підмізинний теж не зміг дістати меду. Йому заважали брати, що ніяк не могли добре зігнутися.

— Ні, ні! — тоненьким голоском промовив мізинець, — ви зігніться і побачите, як я легко добуду мед з пляшки.

Брати зігнулися, а мізинець, випростувавшись, проскочив у пляшку. Але він був дуже кучий і меду не дістав.

Тоді вказівний палець гордо промовив!

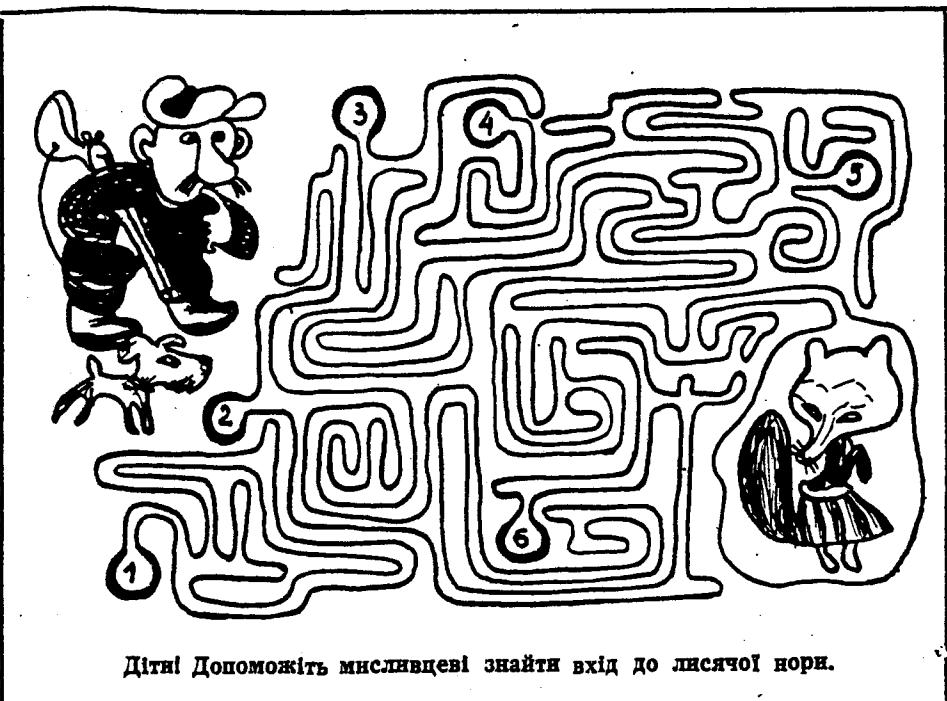
— Я найздібніший, а тому й перший серед вас! Чого ви варта без мене? Я вказую на речі.

вказую шляхи і напрям. Багато усякої роботи виконую без вашої допомоги. А тому попрошу не втручатися в мої справи. Придивляйтесь, як я все роблю, і вчіться!

Великий палець під час сварки мовчав. Але, почувши хвастощі вказівного, мовив поважно:

— Жоден з вас не повинен дерти носа і вихвалятися здібностями. У кожного своя справа, але без допомоги іншого ніхто не може обйтися. І без мене, куцого й незgrabного на вигляд, ви ніяк не обайдетеся. Чи можете ви без моєї допомоги тримати річ у руках? Чи зможете працювати молотком або навіть маленькою голівкою? Ми існуємо, щоб діяти разом... А тепер заткніть пляшку і поставте її на місце. Ми існуємо для того, щоб робити корисні й хороші справи, а не нишпорити по буфетах!

Е. ПЕЛІН

Діти! Допоможіть мисливцеві знайти вхід до лисячої нори.

СОФІЙЧИНЕ ВБРАННЯ

(Ілюстрації Ірини Молодецької)

— Поскладай гарненько своє вбрання! — кожного вечора каже мама до Софійки.

Але Софійка ніби не чує. Вона поспішає до ліжка. Вдень стільки набігалася, що дуже хоче спати. Тому її блюзочка лежить пом'ята на стільці, спідничка звисає одним боком аж на підлогу, панчішки, скручені в клубок, покотилися під ліжко, а про черевики вже й сором говорити: вони заболочені, один лежить під шафою, а другий горілиць — під стільцем. Коли мама має час, то все те складає в порядку, але часом те убрання лежить у неладі аж до ранку.

Одного разу мама з татом поїхали на два тижні до дядька. Софійка залишилася вдома з бабунею. Старенька бабуся не мала сили всього допильнувати. Софійчине вбрання лежало кожного вечора в такім неладі, що страшно було поглянути.

Раз заглянув у кімнату місяць. Він побачив пом'яту спідничку, роздерту сорочку, заболочені черевики і гірко засміявся.

— Який же тут нелад! — сказав і зайшов за хмару.

— Добре йому глузувати! — сказала спідничка. — Адже колись я така не була. На мені не було плям, мої складки були рівненькі і все випрасовані. Мене тримали в шафі на вішачку.

— А ми стояли на скляній поличці по самій середині вітрини, на нас дивилися з захопленням діти, бо ми були гарненькі, — казали черевички.

— Ми також лежали в гарній коробці, загорнені в прозорий папір, — заплакали панчішки.

— А я лежала в шухляді в шовковому папері, — обізвалася рожева сорочка.

І так частини одягу згадували, як гарно було колись, а як тепер ведеться ім у Софійки.

— Мене болото так дуже пече! — застогнав знову черевичок.

— А мене в горлі давить курява! — казала стрічечка.

— Так далі не може бути! — збунтувалася блюзочка. — Ми мусимо привчити Софійку, бо інакше пропадемо.

Перша виступила спідничка. Вона зупинилася над головою Софійки і стріпувала на неї весь свій поріг, а тоді танцювала навколо ліжка та показувала вади від того, що була постійно пом'ята. Черевики взяли великий нож і почали вишкрябувати болото на Софійчину подушку. Панчішки били Софійку в носик, показуючи незашиті дірки та плями. Блюзочка сумно співала Софійці до вушка про те, яка вона колись була гарна. Сорочинка дісталася крила, літала над Софійкою і викликала великий вітер. Тоді всі частини одягу взялися за руки і пішли навколо ліжка у швидкий танок. Коло ставало щораз менше і врешті зробилося таке мале, що Софійка не мала чим віддихати.

Софійка крикнула і пробудилася. Поглянула на свою одежду. Все було, як учора. На подушці не було болота з черевиків, в повітрі не чула куряви, що її вночі витріпала спідничка. Софійчине вбрання лежало пом'яте, поплямлене, а черевики — заболочені.

Але тепер Софійка подумала, що так не повинно бути. Поки одягнутись, вона накинула на себе халатик і почала все своє вбрання приводити до

гарненько дякували Софійці, що випрала їх і поскладала.

З того дня всі свої речі Софійка держала в найбільшому порядку. Коли приїхали мама і тато, не могли надивуватися, як змінилася Софійка.

За Л. Тавридською

Пояснення-словничок: пом'ятий — tumbled, rumpled; клубок — knot, tangle; заболочувати — to swamp; непорядок (disorder); глузувати — насміхатися; складка — fold; вітрина — виставка за вікном крамниці; коробка — box, case; курява — порох (dust); стріпувати — to shake; вада — defect; пляма — stain, smudge; халатик — верхня накидка, шляфрок (robe); горілиць — backwards.

НЕСЛУХНЯНИЙ ВЕЛОСИПЕД

(Ілюстрація Ірини Молодецької)

Довго Митрик набридав татові: „Купіть велосипед! ...” Спочатку тато відмовлявся то цим, то тим, а потім якось сказав:

— Ноги в тебе короткі дуже. Хай вони трохи підростуть, а я тим часом грошей на велосипед зароблю.

З того дня Митрик вже мамі не давав спокою. Тільки прокинеться, зразу:

— Мамо, подивіться, підросли мої ноги?

Подивіться мама, зміряє на око й скаже:

— Трішечки-трішечки підросли.

Митрик навіть істі став краще, аби тільки швидше росли ноги.

І от, коли Митрикові сповнилось чотири роки, тато купив йому, нарешті, велосипед. Справжній, трьохколісний, кращий за всі, що їх Митрик досі бачив. Скільки радости було!

Та згодом виявилось, що велосипед здатний приносити й прикрості. Тепер всі в дворі тільки й чули:

— Митрику, йди сюди!

— Мамо, я ще трішки.

— Швидше, мені ніколи.

А Митрик мовчки іде аж у той кінець двору.

— Кому я кажу! — сердиться мама.

Майже кожного разу така розмова кінчается тим, що мама ловить Митрика і відбирає велосипед. Тоді всі бачать: Митрик схлипує і йде попереду, а мама за ним несе велосипед і докоряє синові.

Але це було колись. Було та загупо. Тепер, як тільки мама або тато покличуть Митрика, він негайно йде додому.

Що ж трапилось? Може Дмитрик підріс і став краще слухатись батьків? Може й так. Та тільки тут є інший секрет. Слухайте ж, що трапилось з Митриком і його велосипедом.

Виїхав Митрик в двір і їздить на велосипеді. Довго їздив. Аж тут мама:

— Митрику, йди обідати!

— Зараз! — гукає Митрик і продовжує їздити.

Через деякий час мама знову кличе.

Ось тільки туди й назад, — обіцяє Митрик, а сам разів із п'ять з'їздив туди й назад.

Коли ж це тато виходить. Підійшов і спокійно питає:

— Чому те не йдеш додому?

Розгубився Митрик, не знає, що відповісти. А далі таки придумав та й каже:

— Велосипед не хоче.

— Як, як? — дивується тато.

— Я його додому, а він в інший бік повертає, — пояснює Митрик.

— А-а-а, он воно що! — зрозумів тато. — Значить, велосипед неслухнаний?

— Еге ж! — зрадів Митрик.

— Велосипед ми за це-покараємо.

— А як ми його покараємо?

— А от запремо його на день-два в комірку, хай там постоїть.

З цими словами тато відчиняє двері, ставить туди велосипед, а двері защіпає на гачок.

— Тату, може, не треба?

— Нічого. Щоб знат, як свого хазяїна не слухатись, — каже тато.

Що тут Митрикові робити? Пішов нишком обідати.

Другого дня він встав з постелі, вмився, поспідав. Понудьгував трохи, далі просить:

— Мамо, дайте велосипед.

— Не можу, — каже мама. — Тато його покарав.

„І навіщо я таке вигадав на свій велосипед? — думає Митрик. — Треба було сказати, що я сам не хотів іти обідати. Хоч би тато швидше приходив. Ох, як нудно! ...”

Аж ось і тато, нарешті, прийшов.

— Ну, як твої справи? — запитує він Митрика.

Митрик мовчить і думає про те, як попросити в тата велосипед. А тато наче догадується про його думку і питає далі:

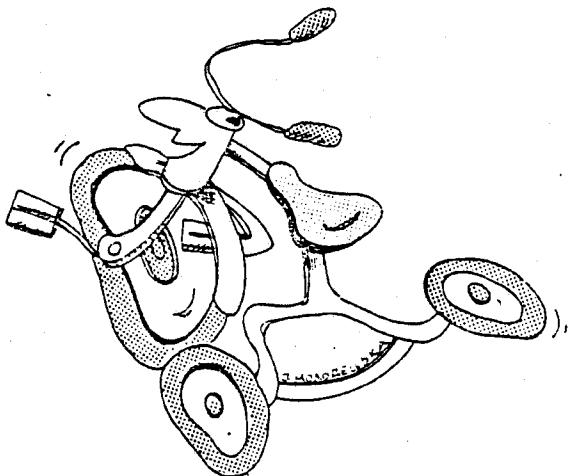
— А як твій велосипед почуває себе?

Митрик похнюється і тихо каже:

— Плаче.

— Чого ж він плаче?

— Иому нудно там.

— Хай поплаче. Знатиме, як Митрика не слухатись...

Митрик довго вагається, потім каже:

— Він більше не буде...

— Що, він пообіцяв тобі? — допитується тато.

— УМГУ!

— Ну, раз так, тоді можна його випустити! —
— ало каже тато.

І ось Митрик вже радо виїжджає в двір.

Тепер він, як і раніше, щодня їздить. Тільки велосипед став у нього слухняним. Варто мамі або татові гукнути: „Митрику!”, як велосипед сам повертає додому.

Діма

ПРИМІТКА: Це оповідання показує, як розв'язувати проблеми послуху в дітей.

Є.Маланюк

25 ТРАВНЯ 1926 РОКУ

Ще мигъ тому — весна і цвіт,
Чужинний май в співучім сонці
...І вже щось чорне крис світ —
І де ж ви, друзі, оборонці?

Наївний рух крилатих рук —
Hi! Свисту куль не заперечить.
І тіло падає на брук,
І ось тріпочутъ груди й плечі,

І очі гасить смертна мла...
Сім хижих куль — влучили в тіло:
Знялися над мертвим тілом крила
І дійсність легко попливла...

Як марний, як минулий вияв —
Бо за повіками тремтів
Співучий степ, пшеничний спів,
Полтава, прaporи і Київ.

МАЙСТРУХЕМ

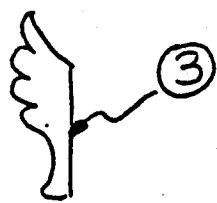
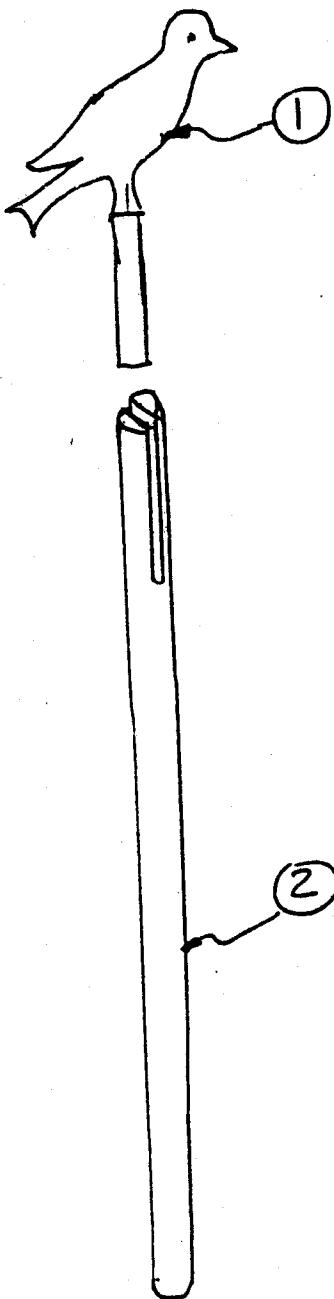

ТОТЕМ РОЯ

ЩО МАЄ ПТИЧУ НАЗВУ

З ДЕРЕВА

СТЯЖКИ
НОВАКІВ

ОБКРУТИТИ
ШНУРКОМ

1 м. 20 см.

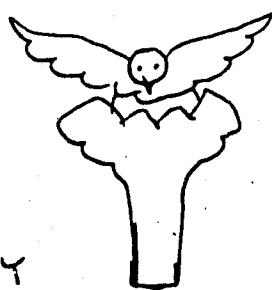
48 інчів

ТОТЕМ РОЯ І ГНІЗДА (З ПТИЧОЮ НАЗВОЮ)

14

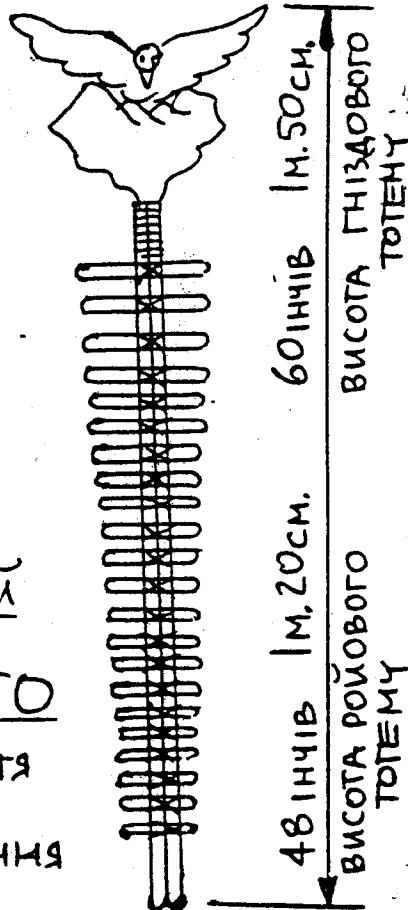

ВИТАТИ
ЗОБРИСИ
ЗНАМЕНИ
ЯК НА РИСУНКУ

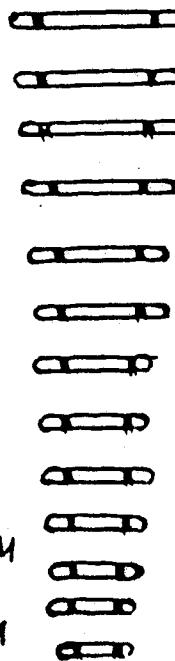

ДРОТИК
ДО ОДНОГО
ОБРИСУ
ПРИЧЕПИТИ
ДРОТИК ЯК НА
РИСУНКУ, щоб
ЗРОБИТИ ЗНАМЕНО ШТЫВНЕ

ПРИКЛЕІТИ
ДРУГИЙ ОБРИС
НАКРИВАЮЧИ ДРІТ,
ТОДІ ПОМАЛОЮВАТИ
І ЗНАМ'Я БУДЕ ГОТОВЕ

ВИТАТИ
ЧОТИРИ РІВНІ
ПРУТИКИ ДЛЯ
ДЕРЖАКА

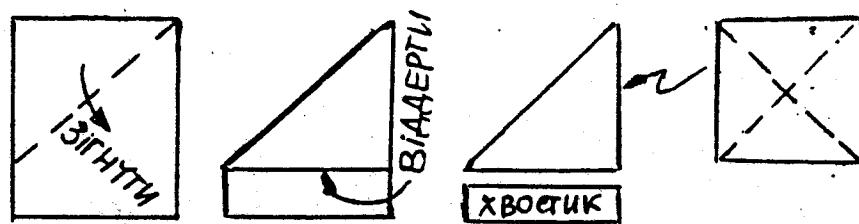
ПАЛИКИ,
ЩО ЇХ
ВИКІНЧУЄ,
КОЖНИЙ
НОВАК
ОСОВИСТО

ДЛЯ ПОЧУТТЯ
СПІЛЬНОГО
ВИГОТОВЛЕННЯ
ТОТЕМУ

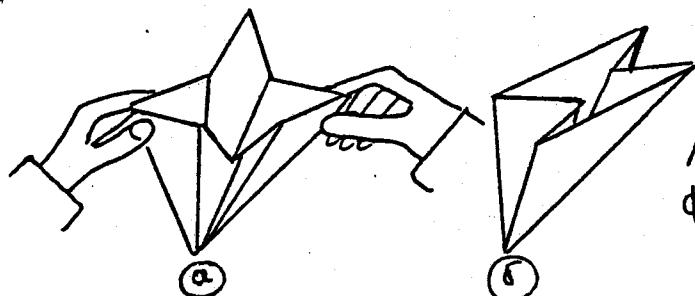
ЗАВВАГА:
ШУКАЮЧИ ЗА
ПРУТИКАМИ В ЛІСІ,
ВИТИНАТИ ЇХ ТАМ
ДЕ є ЗГУЩЕННЯ
В КУЩІ. ПРОРІДИВШІ
КІЛЬКІСТЬ, ДАСМО
ЗМОГУ ІНШИМ РОСТИ
НЕ НИЩИТИ
ПРИРОДИ!

ЛАСТІВКА

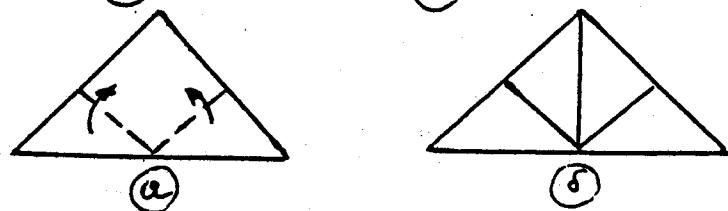
15

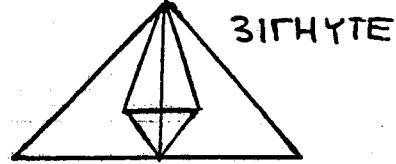
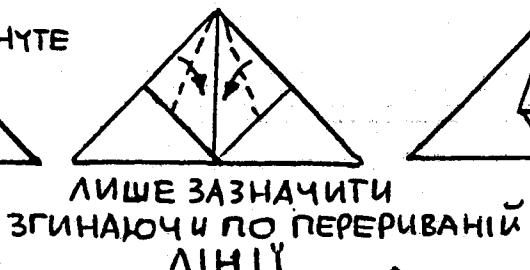
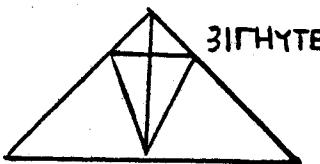
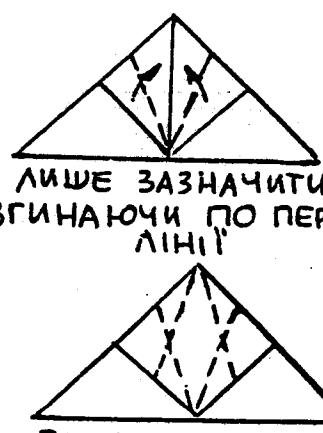
ЗАЗНАЧЕННЯ - ЗІГНУТЯ
ПО ДІЯГОНАЛЯМ
(ПЕРЕРИВАНИХ ЛІНІЯХ)

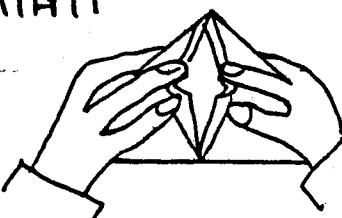
СХОПИТИ ПАЛЬЦЯМИ ЯК НА РИС. ②
ІЗГИНАЮЧИ ПО ЧОТИРЬОМ ПЕРЕРИВАНИХ
ЛІНІЯМ УТВОРИТЬСЯ ТРИКУТНОПОДІБНА
ФОРМА ЯК НА РИС. ⑤

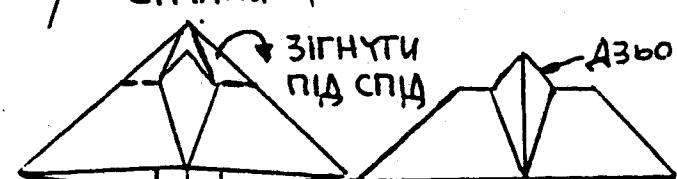
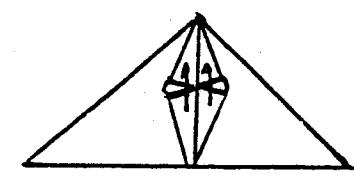
ЗІГНУТИ ВЕРХНЮ ПАРУ КРИЛ ЗА СТРІЛКАМИ ЯК НА РИС. ④, ТОДІ УТВОРИТЬСЯ ФОРМА ЯК НА РИС. ⑤

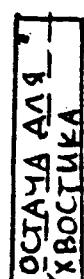
ЛИШЕ ЗАЗНАЧИТИ
ЗГИНАЮЧИ ПО ПЕРЕРИВАНІЙ
ЛІНІЇ

СТИСНУТИ У
ФОРМУ ДВОХ
АЗЬОВИКІВ

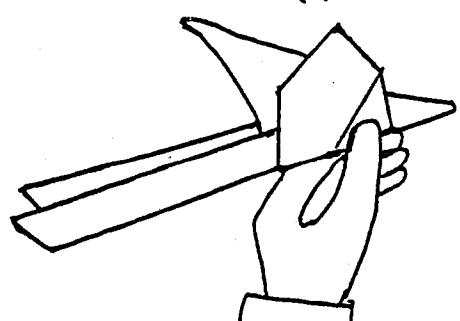

ЛАСТІВКА
ГОТОВА ДО ЛЕТУ

ВЛОЖИТИ ХВОСТИК
ДО СЕРЕДИНИ КРИЛ ЛАСТІВКИ

ЗІГНУТИ
ПО СЕРЕДИНІ

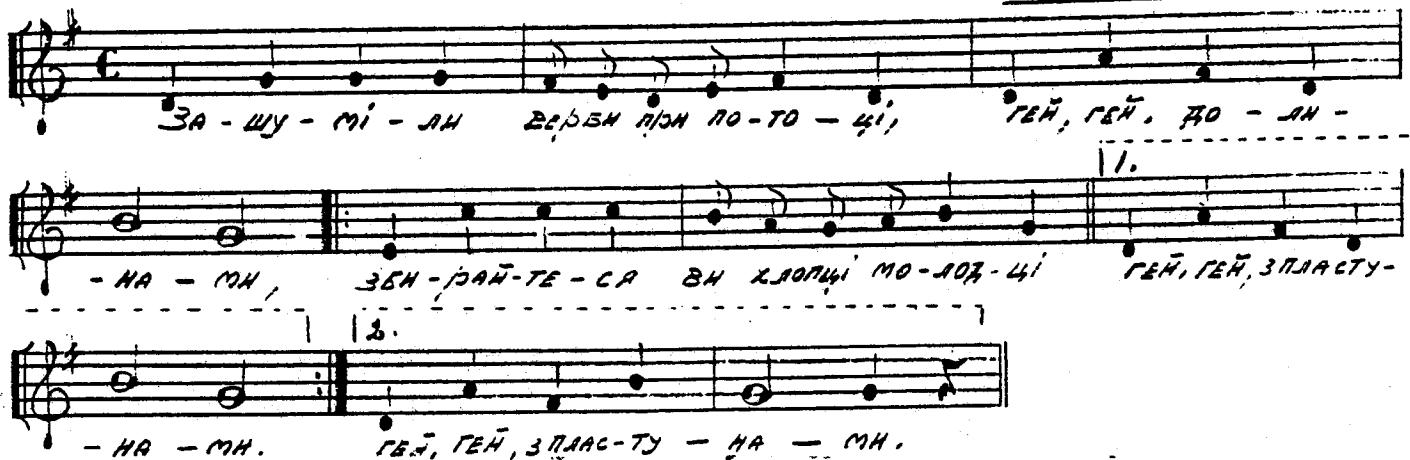

ДІТИ СПІВАЮТЬ

ЗАШУМІЛИ ВЕРБИ ПРИ ПОТОЦІ.

СЛОВА І МУЗИКА Р. КУЧИНСЬКОГО.

За - шу - мі - ли верби по-то - ці; ГЕЙ, ГЕЙ. ДО - ли -
 - на - ми, збирай-те - ся ви хлопці мо-ло-ци! ГЕЙ, ГЕЙ, з пласту -
 - на - ми. ГЕЙ, ГЕЙ, з пласту - на - ми.

Зашуміли верби при потоці,
Гей, гей, долинами,
Збираїтесь ви, хлопці - молодці
Гей, гей, з пластунами.

Збираїтесь ви, хлопці - молодці,
Гей, гей та у гори,
Несіть ваші ковані топорці
Гей, гей, межи орли.

Та щоб наша рідная держава,
Гей, гей, гомоніла,
Та щоб наша пластовая слава,
Гей, гей, не змарніла.

ЗАШУМІВ ЗЕЛЕНИЙ ГАЙ.

17

Живо.

Слова і муз. О. Тарнавська.

За-шу-мів ЗЕ - ЛЕ-НИЙ гай, За-бо-РУ -- ШИ - - лась ТРАВА .

Роз-БУ-ДН - лась вся при- --- / о -- ви: зу-стри - УА - 6

но - ВА - КА .

1. Зашумів зелений гай,
Заворушилась трава.
Розбудилася вся природа:
Зустрічає новака.

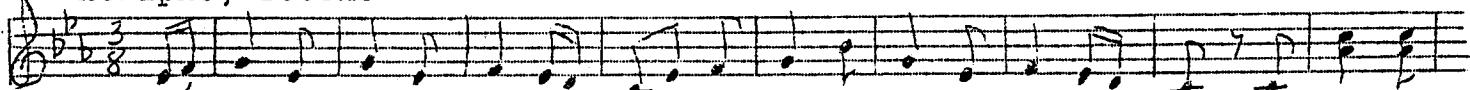
2. Сонечко проміння шле,
Бо новак у мандри йде.
Пташки весело співають,
Радо новака вітають.

3. І мандрує наш новак
З усмішкою на устах,
Йде відважно, без тривог,
Не боїться він пригод.

4. Є відомим на весь світ,
Що новак-це друг для всіх.
Тож і радість є така,
Бо всі люблять новака.

муз: А. Штогаренка
сл: Н. Забіли

помірно, весело

Біжить по вулиці струмок, навколо сніг прив'яв і змок. Весна при-

йшла! Весна прийшла! Дзюрчить і плескає струмок. Весна прий-

шла! Весна прийшла! Дзюрчить і плескає струмок.

2/ Чорніс й тане білий сніг,
Легкий туман на землю ліг,
Біжить струмок, дзюрчить струмок }
Щоб змити останній, талий сніг. } 2x

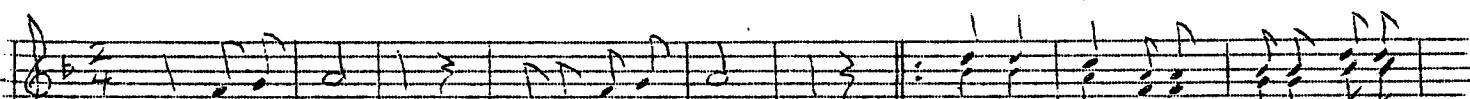
3/

I вже відкриті всі поля,
Водою вмита вся земля.
Вдягається, вбирається }
Травою й квітами земля. } 2x

4/ Веселі і щасливі ми
Весну стрічаєм співами.
Біжить струмок, шумить струмок }
Потоками бурхливими. } 96:

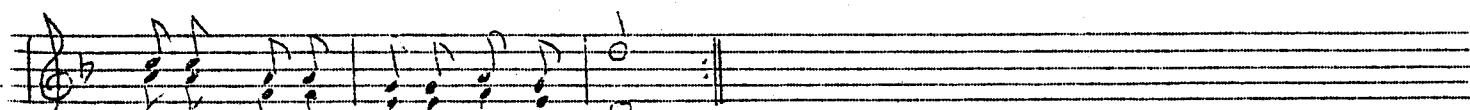
ДІВКА ЯВДОШКА

українська нар. пісня
обр: В. Косенка

Дівка Явдошка сіяла пшеницию.

Джар, джар, джарочка, чи варила

душа мила, чи варила, джар?

Дівка Явдошка пшеницию полола.

Джар, джар, джарочка, чи варила }
душа мила, чи варила, джар? } 2x

Дівка Явдошка пшениченьку жала.

Джар, джар... /2x/

Гробій Жуток

САРДИНКИ.

Участь: Рій - Гніздо.

Вибирають одного новака. Він є сардинкою. Він іде й шукає собі гарного сховку, який є його коробкою. Коли він є безпечно в коробці, решта йдуть шукати його. Коли новак знайде сардинку, не зраджує місця її сховку, а й собі влізає до кробки. Решта роблять те саме, аж доки всі сардинки не будуть у коробці.

СПОРОЖНІ ВІДРО.

Участь: Гніздо.

Виряд: Відро, гумові м"ячики.

Відро, або кіш з багатьма гумовими м"ячиками стоїть на середині. Провідник старається спорожнити відро, викидаючи м"ячики, а інші новаки збирають їх і зносять до відра назад, щоб не дати йому спорожнити.

ПІДВОДНІ ЧОВНИ.

Участь: Гніздо.

Виряд: Хустки для половини новаків.

Новаки одного рою з зав"язаними очима стають поперед кімнати в розкроці, доторкаючись стопами своїх сусідів. Колін згинати не вільно. Руками можна свободно рухати. Другий рій старається безпечно перейти, найкраще під ногами. Доторкнений випадає з гри. З черги рої міняються. Якщо є більше, як два рої, треба поділити новаків на дві рівні групи.

КРАПЛЯ.

Участь: Рій.

Виряд: Кілька краплин оцту, терпентини чи іншої рідини з сильним запахом.

На стіл капнути одну краплю оцту, зав"язати новакові очі, після чого він має нюхом знайти це місце.

ДОБРЕ ДІЛО.

Участь: Рій.

Висилаємо новаків /цілий рій/, щоб пошукали нагоди до зроблення доброго діла. Коли вернуться, оповідають, що зробили. Можна посилти новаків парами.

ВАРІАНТ: Участь бере ціле гніздо й рої хмагаються між собою. Гніздовий вирішує, котре добре діло заслуговує на найбільшу кількість точок.

ВІСЯЧИЙ МІСТ.

Участь: Рій - Гніздо - Табір.

Виряд: Два шнурки та один м"ячик для кожної пари новаків.

Кожна пара новаків тримає в руках за протилежні кінці два шнурки. Коли їх тягнути, створюється місток, на який кладуть м"ячик. Завданням кожної пари є перейти певну віддаль так, щоб м"ячик не впав на землю. Гру можна переводити також у формі штафети.

КЛАДКА.

Участь: Індивідуально.

Виряд: 2 плоскі камені, дошка.

На два плоскі камені або пеньки кладуть дошку й новаки переходять, немов по кладці. Треба зачинати ходити по ширшій дощі, а згодом по вужчій. Спершу кладуть дошку на низьких пеньках, а пізніше вчитися навищих, а де є нагода - над потічком через кладки, спеціально зроблені для тієї цілі.

ВАРІАНТ: Переход по кладці з якимось предметом на голові.

МРЯКА НА МОРЮ.

Участь: Рій - Гніздо.

Виряд: Стільці, хутка для кожного новака.

В домівці розставити стільці, немов перешкоди для кораблів у мряці. Новаки діляться на дві групи - фльоти, що зі зав'язаними очима мають з одної сторони перейти на другу до пристані. Хто доторкнеться якоїсь перешкоди /стільця/, той має три рази її обійти і щойно тоді може поступати далі вперед. Виграє та фльота, котра перша причалила до пристані.

М"ЯЧ У ВІДРІ.

Участь: Індивідуально.

Виряд: 3 відра, причеплені до плоскої дошки;
3 тенісові м"ячики.

Три відра /або великі бляшані пушки/, причеплені до плоскої дошки й оперті об стіну. Кидають із віддалі 2 1/2 метра, щоб попасті м"ячиками до відра /пушки/. Можливих п"ять точок за кожний метр.

РОБЛЕННЯ ВІТРУ.

Участь: Рій - Гніздо.

Виряд: Крейда, перце, для кожного шапка.

Над лінією, що намальована крейдою посередині кімнати, уноситься перце - пушок. Дві групи, які стоять по обох сторонах намальованої лінії, стараються передути перце на сторону противника, вимахуючи шапками. По якій стороні перце впаде на землю, - та програє.

ДО ВОДИ.

Участь: Рій - Гніздо.

Гурт стає довкруги виховника поза колом накресленим на землі. На команду "ДО ВОДИ", скачуть усі до кола. На команду "НА ЗЕМЛЮ" - вискають. Якщо наказ "ДО ВОДИ" даний, коли всі стоять у колі, тоді ніхто не рухається. Дві помилки виключають із гри.

НАПРЯМИ СВІТУ.

Участь: Рій.

Нарисувати коло й зазначити на ньому сторони світу. Кожний учасник гри стає на зазначені напрямі світу, обличчям до середини. Один новак зі зав"язаними очима стає всередині кола, обличчям він звернений до півночі. Впорядник викликає два напрями світу, на пр.: ЗАХІД - ПІВДЕНЬ /пізніше: південний захід, північний захід, чи який небудь інший/. Новаки, що стоять на зазначених напрямах, міняють свої місця тихо, щоб їх не вказав рукою новак зі зав"язаними очима. Новак, на котрого правильно вказано рукою, йде до середини.

ЧИМ КОРАБЕЛЬ НАВАНТАЖЕНИЙ?

Участь: Рій - Гніздо.

Виряд: Хустка.

Новаки сидять кругом. Один із новаків, починаючи гру, кидає хусткою до другого та питаеться: "ЧИМ КОРАБЕЛЬ НАВАНТАЖЕНИЙ?" Той відповідає словом, яке починається на "А" на пр. АМОНЯКОМ, АНАНАСАМИ і т.п. Відтак кидає хустку іншому з тим самим запитом, а той має відповісти словом, що починається буквою "Б" і т.д. за абеткою. Хто відразу не відповість, або помилиться, дістасе мінус. Виграють ті, що при кінці гри не мають мінусів.

ВАРИАНТ: Цей, хто кидає хустку, самий подає будь яку букву, якою має починатися слово відповіді.

БЕЗПРИТУЛЬНИЙ ЗАЙЧИК.

Участь: Гніздо.

Новаки діляться на трійки, та уставляються на майдані. Два зожної трійки, взявшись за руки, творять кущ, а третій, присівши в середині, є зайчиком. Крім того є два окремі новаки - зайчик і собака, які починають гру. Собака ловить зайчика. Зайчик тікає й убігає в якийсь кущ. Тоді той зайчик, що сидів у кущі, тікає. Собака ловить усе того зайчика, який тікає /т.з. зайчики міняються/. Коли собака зловить зайчика /ударом долоні/, тоді вони міняються ролями. Не вільно ловити в кущі. Коли зайчик вбіг у кущ, сейчас міняється з одним із тих новаків, які творять кущ, щоб усі мали нагоду бігати.

БІЖІТЬ.

Участь: Рій.

Показати новакам щось, на пр. листок каштану. Вказати їм, що це є, дозволити докладно оглянути і післати їх шукати подібного. Хто перший знайде й принесе впорядникові, дістасе одну точку.

Самодільна Гра

РОЗУМНИЦЯ

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА КАЗКА

Було собі два брати - один убогий, а другий багатий. От багатий колись ізласкавився над бідним, що не має той ні ложки молока дітям, дав йому дійну корову та й каже:

-Потроху відробиш мені за неї.

Ну, бідний брат відробляв потроху, а далі тому багачеві шкода стало крові, він і каже вбогому братові:

-Віддай мені корову назад!

А той:

-Брате! Я ж тобі за неї відробив!

-Що ти там відробив, як кіт наплакав - тієї роботи було, а то таки корова! Віддай!

Бідному жалко стало своєї праці, не схотів віддати. Пішли вони позиватися до пана.

Прийшли до пана. А панові, мабуть, не схотілося роздумувати, хто з них правий, а хто ні, - то він і каже їм:

-Хто відгадає мою загадку, того й корова буде.

-Кажіть пане!

-Слухайте: що є в світі ситніш, прудкіш, миліш над усе? Завтра прийдете та скажете.

Пішли брати. Багач іде додому та й думає собі:

-От дурниця, а не загадка! Що ж є ситніш над панські кабани, прудкіш над панські хорти, а миліш над гроші! Ге, моя корова буде!

Бідний прийшов додому, думав, думав та й зажурився. А в нього була дочка Маруся. Вона й питастіться:

-Чого ви, тату, зажурилися? Що пан казав?

-Та тут, дочко, таку пан загадку загадав, що я й не надумаю, що воно є.

-А яка ж загадка, тату?- Маруся питає.

-Та така: що є в світі ситніш, прудкіш, миліш над усе?

-Е, тату, ситніш над усе - земля-мати, бо вона всіх годує й напуває; прудкіш над усе - думка, бо думкою враз куди хоч перелетиш, а миліш над усе - сон, бо хоч як добре та мило чоловікові, а все покидає, щоб заснути.

-Чи ба?- каже батько. -Адже й справді так! Так же я й панові казатиму.

Другого дня приходять обидва брати до пана. От пан іх і питає:

-Ану, відгадали?

-Відгадали, пане,- кажуть обидва.

От багатий зараз виступає, щоб собі попереду поспішитись, та й каже:

-Ситніш, пане, над усе - ваші кабани, а прудкіш над усе - ваші хорти, а миліш над усе - гроши!

-Е, брешеш, брешеш!- каже пан.

Тоді до вбогого:

-Ану ти!

-Та що ж, пане, нема ситнішого, як земля-мати: вона всіх годує й напуває.

-Правда, правда!- каже пан. -Ну, а прудкіш що?

-Прудкіш, пане, над усе - думка, бо думкою враз куди хоч перелетиш.

-Так! Ну, а миліш?- питає він.

-А миліш над усе - сон, бо хоч як добре та мило чоловікові, а все покидає, щоб заснути.

-Так, усе так!- ізнову пан. -Твоя корова. Тільки скажи мені, чи ти сам це повідгадував, чи тобі хто сказав?

-Та що ж, пане, - каже вбогий, - є в мене дочка Маруся, - так це вона мене так навчила.

Пан аж розсердився:

-Як це? Я такий розумний, а вона проста собі дівчина та мої загадки повідгадувала! Страйвай же! На тобі оцей десяток варених яєць та понеси їх своїй дочці: нехай вона посадить на них квочку, та щоб та квочка за одну ніч вилупила курчата, вигодувала, і щоб твоя дочка зарізала трьох, спекла на снідання, а ти, поки я встану, щоб приніс, бо я дожидатиму. А не зробить, то буде лихо!

Іде сердешний батько додому та й плаче. Приходить, а дочка й питас його:

-Чого ви, тату, плачете?

-Та як же мені, дочки, не плакати: ось пан дав тобі десяток варених яєць та казав, щоб ти посадила на них квочку, та щоб вона за одну ніч вилупила й івгодувала курчата, а ти щоб спекла їх йому на снідання.

А дочка взяла горщечок каші та й каже:

-Понесіть, тату, оце панові та скажіть йому: нехай він виоре, посіє цю кашу, і щоб вона виросла просом, приспіла на ниві, і щоб він просо скосив, змолотив і натовк пшона годувати ті курчата, що їм треба вилупитися з цих яєць.

Приносить чоловік до пана ту кашу, віддає та й каже, що так і так дочка казала.

Пан дивився, дивився на ту кашу та взяв і віддав її собакам. Потім десь знайшов стеблинку льону, дас чоловікові й каже:

-Неси твоїй дочці цей льон, та нехай вона його вимочить, висушить поб"є, напряде й витче сто локтів полотна. А не зробить, то буде лиxo!

Іде додому той чоловік і знов плаче. Зустрічає його дочка й каже:

-Чого ви, тату, плачете?

-Та бач же чого! Ось пан дав тобі стеблинку льону, та щоб ти його вимочила, висушила, пом"яла, спряла і виткала сто локтів полотна.

Маруся взяла ніж, пішла й вирізала найтоншу гілочку з дерева, дала батькові та й каже:

-Несіть до пана, нехай пан із цього дерева зробить мені гребінь, гребінку й днище, щоб було на чому прясти цей льон.

Приносить чоловік панові цю гілочку й каже, що дочка загадала з неї зробити. Пан дививсь, дививсь, узяв та й покинув ту гілочку, а на думці собі: "Цю одуриш! Мабуть, вона не з таких, щоб одурити"... Потім думав, думав та й каже чоловікові:

-Піди та скажи своїй дочці: нехай вона прийде до мене в гості, та так, щоб не йшла, не їхала; ні боса, ні вбута, ні з гостинцем, ні без гостинця. А як вона цього не зробить, то буде лихо!

Іде знов батько, плачучи, додому. Прийшов та й каже дочці:

-Ну що, дочки, будем робити? Пан загадав так і так.

І розказав їй усе. Маруся каже:

-Не журіться, тату, - все буде гаразд. Підіть купіть мені живого зайця.

Пішов батько, купив живого зайця. А Маруся одну ногу вбула в драний черевик, а друга боса. Тоді впіймала горобця, взяла гринджоли, запрягла в них цапа. От узяла зайця під руку, горобця в руку, одну ногу поставила в санчата, а другою по шляху ступає - одну ногу цап везе, а другою йде. Приходять отак до пана в двір, а пан як побачив, що вона так іде, та й каже своїм слугам:

-Прицькуйте її собаками!

Ті як прицькували її собаками, а вона й випустила їм зайця. Собаки погнались за зайцем, а її покинули. Вона тоді прийшла до пана в світлицю, поздоровкалася й каже:

-Ось вам, пане, гостинець.- Та й дає йому горобця. Пан тільки хотів його взяти, а він - пурх та й вилетів у відчинене вікно!

А на той час приходить двоє до пана судитися. От пан вийшов на рундук та й питает:

-Чого вам, люди добре?

Один каже:

-Та от чого, пане: Ночували ми обидва на полі, а як уранці повставали, то побачили, що моя кобила привела лоша.

А другий чоловік каже:

-Ні, брехня, - моя! Розсудіть нас, пане!

От пан думав, думав та й каже:

-Приведіть сюди лоша й коней. До якої лоша побіжить - та й привела.

От привели, поставили запряжені коні, а лоша пустили. А вони, ті два хазяїни, так засмікали те лоша, кожен до себе тягачи, що воно вже не знає, куди йому й бігти, - взяло та й побігло геть. Ну, ніхто не знає, що тут робити, як розсудити. А Маруся каже:

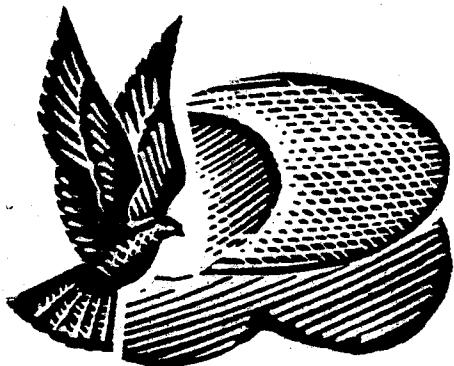
-Ви лоша прив"яжіть, а матерів повинні прягайте та й пустіть -
котра побіжить до лошати, то та й привела.

Зараз так і зробили. Пустили їх - так одна й побігла до лошати, а друга стоїть.

Тоді пан побачив, що нічого з дівчиною не поробить, і відпустив

10. *What is the primary purpose of the following statement?*

РЕДАКЦІЯ "ВОГНЮ ОРЛНОЇ РАДИ" СЕРДЕЧНО ДЯКУЄ ВСІМ, що привітали нас з НАГОЛИ РІЗЛВЯНИХ СВЯТ ТА НОВОГО РОКУ!

Із Птичного Записника

ВІРНИЙ ПЕСИК

На передмісті жив каліка-жебрак. Він мав білого кудлатого песика. Як не було війни й кращі були милостині, жебрак мав за що купити собі й песикові їсти, щоб не вмерти з голоду.

З війною настала така біда, що обосю голодували, а скоро до того дійшло, що жебрак рішив втопити песика, бо не міг дивитися, як мучився бідний його товариш недолі.

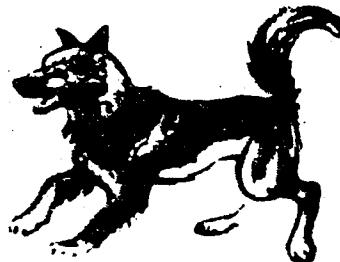
Взяв його з собою на ріку, прив'язав шнурок до шиї, причепив великий камінь, попрощався з песиком і штовхнув його в воду, аж капелюх упав з голови.

Жаль йому було песика — та що мав робити! Смерть стояла обом за плечима. Жаль було й капелюха. Тепер не мав чим накрити сивої голови.

Іде поволі до хатинки, коли доганяє його песик, шнурок має на шиї, без каменя, що у воді випав, а в зубах тримає капелюх свого пана.

Соромно й боляче стало жебракові. Він притиснув до себе свого вірного песика, просив у нього вибачення й вже не розлучався з ним ніколи.

Вуйко Квак

УВАГА! ОТРУЙНІ РОСЛИНИ!

Одною з найнебезпечніших та одночасно найменше розпізнаваних рослин на будь-якому таборі чи прогулянці є ОТРУЙНИЙ ПЛЮЩ /анг. poison ivy/. Проблема, яку ця небезпека створює, пояснюється тим, що братчики і сестрички самі часто не знають докладно як отруйний плющ і споріднені з ним інші отруйні на дотик рослини виглядають, і через те не можуть перестерегти новачтво перед контактом з ними.

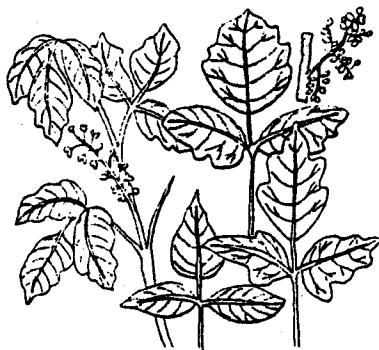
На дотик отруйні рослини не ростуть на українських землях. Тому вони мало знані теж нашим батькам. Зате в ЗСА та в південній Канаді поширені є три головні види отруйних на дотик рослин, що загально відомі як poison ivy, poison oak, та poison sumac. /Іхні ботанічні латинські назви є, відповідно: Rhus radicans, Rhus diversiloba, і Rhus vernix/. Їхні назви перекладаємо як СТРУЙНИЙ ПЛЮЩ, СТРУЙНИЙ ДУБ, і ОТРУЙНИЙ СУМАХ. Найпоширеніша з тих рослин є струйний плющ. Він росте в цілій ЗСА і південній Канаді за винятком Західного побережтя ЗСА, де поширений отруйний дуб. У східній 1/3 Америки поширений отруйний сумах.

Листки отруйного плющу в дійсності не подібні до правдивого плющу, ані листки отруйного дуба не подібні до листків знаних нам родів дуба, але листки струйного сумаху дуже подібні до правдивого сумаху, і вони один від одного різняться головно квітами й овочами. Як видно з поданих ілюстрацій, листок отруйного плюшу чи дуба є складений з трьох менших листків /анг. compound leaf/, а листки отруйного сумаху мають не менше дев'ять листочків. всі три отруйні рослини мають дрібні зелені квіти, зібрани у китички на головному стеблі, з яких розвиваються

потім білі ягідки у звисаючих гронак./Зрілі плоди неоструйних видів сумаху натомість мають темно-червоні, стоячі китички/.

Струйний плющ росте низько попри дороги, у хашах і зарослях, але також пнеться високо по стовбурах дерев. Восени зелені листочки всіх трьох міняють кольори на помаранчевий і яскраво червоний, але вони далі отруйні на дотик. Листочки отруйного сумаху мають гладкі краї, а неоструйних видів -- зубковані.

Усі три згадані отруйні рослини мають у собі олію, яка сильно подразнює шкіру і легко переноситься при дотику, а навіть вітром, чи при паленні цих рослин. Слія спричиняє зачервоніння і висипку на шкірі, що згодом може перетворитися на міхуру. Цю реакцію уважають за алергію, бо є люди, що не вразливі на цю отруту. Найкраща порада для когось, хто діткнувся отруйного плющу -- добре промити це місце на шкірі водою і милом, і це якнайскорше після контакту. Тому, що висипку з цих струйних рослин можна легко перенести до інших частин тіла, не треба дотикати тих місць, де така висипка є. Але найліпшою порадою зі всіх є: навчитися пізнати ці струйні рослини і дивитися куди йдеш!

ОТРУЙНИЙ ПЛЮЩ

ОТРУЙНИЙ ДУБ

ОТРУЙНИЙ СУМАХ

Подав: бр. Андрій Вовк.

РОЗГАДАЙТЕ?

Українські імена

ДЗВІНКА ІАНИ РЕТАК
 РВОЗКСХІР ЕНА Я В ГЛ
 УЖЖІ ИГОРІ МАРІЯ ЮЕ
 ГЗОР ЕСТДХЮК ЗЛІВН
 АЛОКИМ ТНЯІРДАЛОО
 ЗБРАРА ТАЇСАК ЗАЛЬ
 ІОВДІАДКЕК ВНОЯОО
 ЛЛСЕМННІХААІРАДГ
 ЯИЯАСИРЯЛРОНОГНД
 РНРЛЮБАСАЗИАМРМА
 ІАНЕЛООРТЕПСОИИН
 ОДЛГГКВСРЕЛАТУРВ
 НЬРФЯНАТАЛФРРИХІ
 ОРНАТЬРОМАОАЯІНР
 НІМИХАЙЛОКУЛЯНАА
 ЕВІАРРРВРЬДРЕІДІ
 ЗЬВА ЗГОАНЯ ВРОГІР
 ЛДТЕРАМПСЬКСЕНЯО

У цій скринці заховано
 близько 50 українських імен — хлоп'ячих і
 дівочих.

Приказки

У дитини заболить пальчик, а у матері серце.

ж ж ж

Голодний, як вовк.

ж ж ж

З дощу під ринву.

ж ж ж

Соловій співа, поки дітей не виведе.

ж ж ж

Не такий страшний чорт, як його малюють.

ж ж ж

Гапиться, як теля на нові ворота.

ж ж ж

Надутий, як сова.

ж ж ж

Два гриби в борщ - забагато.

ж ж ж

Бідний, як турецький святий.

ж ж ж

Зимно, як у псярні.

ж ж ж

Про вовка помовка, а вовк тут.

ж ж ж

Вилізло шило з мішка.

ж ж ж

за Батьківську Землю!

КВІТЕНЬ

Квітень, квітень, уже іде,
Аж довкола все гуде!
А на личку рум'янець
Весну вхопив у танець.

Сіє горами квітки,
Сіє перли бриндушки;
Стелить шовки у ярі.
Дзвонить дзвоном по горі.

— Не журіться, дітоньки,
Сиплю золото я з руки:
Сю зелень і тепло,
Щоб вам весело було!

І дзвіночками трясу
І вам волю я несу.
Сонце в мене ув очах —
Кіш утіхи на плечах!

Ви співайте і скачіть —
Дзвонить пташка: піть-піліть!
І зозулька вже тут є —
Хай вам долю закує!..

М. Матіїв-Мельник

Море і море! Блакить і блакить...
Крил мені, крил! щоб туди полетіть!
Чайкою в небі над морем спинитись,
Дихати і в далеч за обрій дивитись.

Зникнуть би там, потонуть у тій млі,
Кинуть би все на далекій землі,
Все, що ненавиджу, все, що люблю.
Все, що скривило душу мою.

БЕРІЗКА

Добра вістка, мила вістка:
Розвилась берізка!
А ти, вітре, все лиши, —
Ті листочки колиши
На нашій берізці.

М. Петрів

НАД КОЛИСКОЮ

Спи, мій маленький, спи, мій синок...
Я розкажу тобі безліч казок.

Нашо ж ти віченьки знову розкрив?!

Спи, моя пташко, то вітер завив.

Стогне і вис уже він давно,
Б'ється і стука у наше вікно...

Геть, розбішако, в далекі степи!..
Спи, моя ластівка, солодко спи.

Ось уже й вітер зовсім занімів...
Мабуть, заснуть, під намет полетів...

Холодно зараз в лісах і лугах, —
Все потонуло в глибоких снігах.

Бігають зайчики, мерзнутъ, тримтъ,
Затишок хочуть собі відшукатъ.

Ось, вони вгледіли, куцик стоїть, —
Годі! Давно вже лисичка там спить.

Кинулись знову кудись на грядки, —
Ой, там почують сьогодні вовки.

Краще ви в поле біжть за лісом...
Знайдете там ви соломки стіжок, —

Глибше забийтесь, зарийтесь в
спонки,

Щоб не знайшли вас голодні вовки...

Спи ж, мій малесенький, годі
гулять...

Зайчики білі давно уже сильятъ.

ЛАСТІВОЧКА

Під дахом одного дому родина ластівок почала будувати гніздечко.

Місце було затишне. Дім стояв у городі, а довкруги дому росли кущі бузу, який якраз розцвівся чудовим запашним цвітом.

Мати й батько ластівки запопадливо приносили з над ріки мокру землю, розмякчену ще більше їхньою клейкою-слиною, і клали грудку по грудці й будували гніздечко.

Іхня робота зростала з дня на день і одного дня гніздечко було готове. Вони рішили вистелити його м'яким мохом і пір'чком і тоді мати ластівка знесла чотири маленькі яєчка. Вона обережно прилягала своїм маленьким тілом і стала вигрівати їх.

Минали дні. Мати ластівка сиділа в гніздечку й дивилася крізь маленький отвір на голубе небо, на квітучі сади й городи й думала собі: "Як гарно в тому затишному куточку. Іке голубе небо, як пахнуть квітучі дерева й квіти! Тут родилися мої діди й батьки і тут я родилася. Під тим голубим небом я вчилася літати і пісень тієї землі співати. То моя Батьківщина й я люблю ту Країну цілим моїм ластівачим сердечком." І ластівка ще ніжніше своїми крильцями обгорнула маленькі яєчка, якби хотіла всю любов передати своїм дітям.

Часами мати ластівка вилітала з гніздечка за поживою, тоді батько сідав на яєчка і вигрівав їх.

І так минали дні.....

Одного дня мати ластівочка почула дивні, дивні звуки. Вона обережно піднесла своє тіло й глянула на яєчка.

Три яєчка поволі порушалися і на лушпинках яєчок зарисувалися темні лінії. Мати ластівочки з запертым віддихом приглядалася яєчкам.

І нараз шкарлупинка одного яєчка розкололася на двоє, а звідтам показалася неопірене голівка маленької пташечки. Заки мати опритомніла з радості, тут вже друге й третє яєчко розкололося і такі самі голівки з ховтими дзьобиками незугарно колибалися і гніздечко наповнилося тоненьким піском дітей ластівят. Четверте яєчко лежало і не рухалося й мати ластівка тривожно приложила голівку до яєчка й надслухувала. Минали хвилини й мати не відступала від яєчка. Нараз четверте яєчко заворушилося і тоненька шкарлупка розкололася на двоє і з яєчка викотилося таке саме неопірене ластівяtko як три попередні.

Мати ластівка затріпала з радості крилами й вилетіла з гніздечка, щоб сказати батькові радісну новину. В гніздечку було гамірно. Чотири голівки підносилися раз в раз у гору й ховті дзьобики широко відчинялися просити о поживу. Обоє батьки відразу зрозуміли, що треба чим скоріше летіти шукати поживи.

Ластівяtko почали рости. В гніздечку робилося тісно, так що мати й батько часто сідали тільки на крайчику гніздечка, щоби від-

почати на хвилинку й дальше летіли шукати комашок, червячків для своїх дітей.

Одного дня заносилося на бурю. Батько і мати ластівки добре знали, що перед бурею всі комашки ховаються в гущавину кущів і тому вони знизили свій лет, хотіли назбирати поживи й чим скоріше вернутися до своїх діток.

Нараз небо покрилося темними хмарами, повіяв сильний вітер і дощ сильною струєю почав падати на землю. Ластівки не в силі були долетіти до своїх дітей. Дощ примусив їх сковатися під дахом одної будівлі. А тимчасом в гніздечку малі ластівятка в перше у своєму житті бачили бурю. Вони зразу цікаво надслухували лоскоту громів і приглядалися блискавкам, які час до часу освітлювали темноту, яка була в гніздечку.

Вони пошепки розмовляли між собою їхньою пташиною мовою і чекали на родичів.

Нараз одно ластівяtko не віддержало із цікавості виглянуло крізь отвір гніздечка на двір. Сильна струя вітру з дощем вдарила об маленьке тіло ластівочки, вона захиталася і впала на холону, мокру землю. Ластівочка почула сильний біль в цілому тілі, ще раз глянуло довкруги чи не побачить батька і мами й закрила з переляку очі.

Крізь вікно на бурю дивилося двоє дітей. Вони побачили, що на дворі текли брудні струї дощу, вони бачили, як вітер згинав вершки дерев і нараз вони побачили на мокрій землі маленьку ластівку. "Намо! Намо!" закликав хлопчик. "Пташечка впала з гніздечка. Бізьмій її до хати" і не чекаючи відповіді він вибіг на подвір'я. Підняв зі землі мокру від дощу пташечку і ціла родина почала нараджуватися як врятувати її. Чим швидше обгорнули ластівяtko в м'ягке полотенце і положили в тепле місце.

Мати наказала дітям, щоби не дотикали пташечки, вона ж бо потребує тепла і спокою. Діти здалека наглядали чи пташечка не паде з знаку життя, і по якомусь часі, на превелику їх втіху, побачили, що під полотенцем щось ворожнулося. Мати дітей обережно відкрила полотенце і пташечка відкрила очі. "Буде жити" сказав батько до дітей, "тільки треба пождати, щоби прийшла до себе."

На другий день вже було зовсім краще з ластівкою. Вона раз у раз широко відкривала дзьобок і пискливим голосом допоминалася поживи. Батько і мати дітей вирішили покласти пташечку назад до її гніздечка. "Там її буде найкраще" казали вони дітям, "там вона має свою хатку, свою родину й своїх батьків. Там вона буде вчитися літати та шукати для себе поживи."

Так як задумали так і зробили. Діти наглядали коли батько і мати ластівки полетять шукати поживи, щоб тоді обережно треба положити ластівочку до гнізда. Батько приставив драбину і полёжив ластівочку в гніздо. Діти чули, як в гніздечку зчинився пташиний крик, а опісля він затих; значить приняли її знова.

Діти не могли діждатися того дня коли малі ластівята почнуть літати - тоді вони будуть знати, що їх улюблена ластівочка є здорована й вона теж літатиме, як інші ластівочки.

Одного дня діти гралися на подвір'ї і зауважили, що з гнізда почали вилітати малі ластівочки. Зразу одна, за нею друга, а опісля дві нараз. Значить їх ластівочка є здорована. До них долучилися батько і мати ластівки і почали кружляти над головами дітей, відтак полетіли понад садами шукати поживи.

Зближався час відлету ластівок до теплих країв. Діти бачили як ластівки одного дня вилетіли зі свого гнізда, долучилися до других ластівок і великою громадою кружляли понад домами, якби прощалися з тю землею де породилися, вирости і жили.

"Чи вернутися вони до нас?" питали діти батьків.

"Вернутися напевно" відповіла мати - "вони прилетять до нас і принесуть нам цвітучу весну. А чи знаєте діти ту пісню про ластівку?" запитала мати. "Ось вона":

Ластівочко, щебетушко
Де ж ти від нас птичко йдеш?
Що ж ти нам з чужого краю
Що ж ти нам ти принесеш?

Принесу вам весну гому
Принесу вам пишний квіт.
Лиш учіться діти любі,
Лиш учіться, вчіться, вчіт.

Діти довго дивилися в гору як високо під голубим небом відлітали ластівки у далекі краї.

Сестричка Стаха

Олена ПАЛАМАРЧУК

МАМИНІ РУКИ

Хто ці руки порівняє
з золотом?
Золото треба
порівнювати
з ними!
(О. Богачук)

Мамині руки —
Згадки дитинства,
Промінь яскій із країни казок...
Мамині руки —
Над ліжечком пісня,
Перший мій успіх і перший мій
крок.

Мамині руки —
То сонячна дніна.
Ключ журавлинний з заморських
країв,

Мамині руки —
То сердяча частинка,
Крила розгорнуті в серці моїм.
Як не любити ж їх —
Теплі ці руки,
Що мене вивели в райдужний світ —
Руки матусі, руки подруги,
Першої мрії рожевий привіт!

Вісті з Австралії

З ВІТ КРАЙОВОЇ РЕФЕРЕНТКИ УПН

ЗА ЧАС ВІД 26. 2. 1984 - 31. 10. 1986

/скороcheno/.

Стан новацьких частин на день	31. 12. 1984	- 117
" " "	31. 12. 1985	- 121
" " "	31. 10. 1986	- 119

Станиця	Гніздо	Роїв Пр.	Пл.нов.	I	II	III	Хл.	Дів.	Разом
АДЕЛАЙДА	1."Карпат.2	1	8	7	1		17		
	Світ"								
	6."Квіти	2	9				9	26	
	Укр.Ст."								
БРІЗБЕН	8."Веснян.2			1	1				
	Квіти"								
	Мішане			3		3	2	5	
КАНБЕРРА	Самітник			1		1			
	Самітниця	1					1	2	
МЕЛЬБОРН	3."Діти	3	1	9	4	5	2	21	
	Нетрів"								
	12."Укр.	3		10	11	6		27	48
	Квіти"								
СІДНЕЙ	4."Польові	3	5		11	3		22	
	3								
	Квіти"								
	5."Лісові	2	2	11	3		16		38
ЗАГАЛЬНИЙ СТАН КРАЮ	17	8	52	37	20	2	58	61	119

В загальному в краю працють: 7 Гнізд - 3 Гнізда Новаків
 - 3 " Новачок
 - 1 Гніздо мішане /Брізбен/
 1 новак самітник /Канберра/
 1 новачка самітниця /Канберра/.

ПРАЦЯ РЕФЕРЕНТУРИ УПН В ЗАГАЛЬНОМУ.

- Перебрала пост краївої Референтки УПН 26. 2. 1985 р.
- Переведено конференцію для виховників УПН і УПЮ в Мельборні 30. 6. 84 і 1. 7. 84. Перевела дошкіл/майстерню на теми: "Гри у Вихованні Новацтва" та "Новацькі Прогулянки" - плянування і переведення. Розіслано всім впорядникам виховний матеріал та напрямні, які були подані на конференції.
- Дня 17. 8. 84 створено "Комісію Злету УПН" для приготовлення 60-літнього Ювілею УПН, під час літніх вакацій, від 25. 12. 84 до 2. 1. 85. "Комісія Злету УПН", яку очолювала Кр. Реф. УПН, відбула 6 сходин. Зліт УПН відбувся на "Соколі" в Мельборні і завдяки станиці Мельборну був успішний мимо того, що не

було підтримки більшості станиць. Чисельно табір був невеличкий: 20 новаків і 20 новачок. В тому числі: 4 зі станиці Аделляйди, двоє зі станиці Сіднею, 34 з Мельборну. З Брізбену і Канберри не було нікого. Малу участь з Аделляйди і Сіднею станичні референти пояснили тим, що більшість їхніх членів під ту пору були малі новачата, які щойно вступили до УПН, а всі старші якраз у тому році перейшли до УПЮ. Під час Злету були переведені "Олімпійські Гри" і "П"ятизмаг". "Олімпійські Гри" були подмані, як вияв солідарності з українськими спортсменами в Україні, котрі не мали змогу репрезентувати Україну як вільну, самостійну державу у світовій Олімпіаді.

4. Дня 29. 6. 85 відбулася Крайова Конференція Станичних Проводів. З цієї нагоди з Виховною Булавою відбула троє надзвичайних сходин у справі конференції.
5. Приготовила і подала інформації, напрямні та програми до 5-ох чисел "Вісника".
6. У квітні 1986 з Виховною Булавою відвідала станиці: й мала зустріч з впорядниками станиць: Аделляйди, Сіднею і Мельборну, де мала нагоду познайомитися з працею і діяльністю в УПН.
7. Кореспонденція: письма вихідні - 53
письма отримані - 46.

ЗАГАЛЬНІ ЗАВВАГИ ПРО ПРАЦЮ НОВАЦЬКИХ ЧАСТИН.

У загальному, праця всіх новацьких частин є задовільною. Новацтво здобуває вищі ступені та вміlostі. Добір до новацтва є надійний, так запевняють реф. УПН в Аделляйді та в Мельборні. Новацтво бере участь у всіх таборах, апелях, пластовій коляді, та в усіх станичних зайняттях.

У новацтві працює 19 впорядників. Вони користуються Новацькими Книжечками, які є дуже допоміжні для 1-ої, 2-ої та 3-ої проб, як рівноож отримують ще дуже корисний виховний журнал "Вогонь Орлиної Ради" /В.О.Р./ Все новацтво дістає журналік "Готуйсь". Найбільші проблеми для впорядників є: - замала співпраця батьків, та що раз менше новацтво розуміє українську мову й слабо нею володіє.

ПРАЦЯ НОВАЦЬКИХ ЧАСТИН ПО СТАНИЦІЯХ.

Аделляйда: Станичний референт УПН - пл. сен. Василь Лабаз. Ройові сходини відбуваються кожного тижня, а гніздові збирки що місяця. Реф. УПН радіє, що до обох гнізд прийшло по двоє нових впорядників. В пляні Реф. УПН є приготувати курс для нових впорядників. Рівноож відбуваються відправи виховників.

Брізбен: Станичний референт УПН - пл. сен. Петро Гупало. Ройові сходини /мішаний рій, 5-ро/ відбуваються регулярно. Діти служчяні та всі володіють добре рідною мовою. Всі беруть участь у станичних таборах, здобувають вищі ступені та вміlostі. На зміну провадять роєм два впорядники.

Канберра: Станичний референт УПН - пл. сен. Галія Ліщинська.

Станична референтка УПН пише у своїм звіті, що "З огляду на те, що є лишень 1 новак і 1 новачка, вони обое приходять на сходини юнацтва, але не беруть участі. Внедовзі буде створений новацький рій і є надія, що праця в УПН покращає і що новацтво збільшиться членством".

Мельборн: Станичний референт УПН - пл. сен. Михайло Квас. Ройові сходини відбуваються що два тижні, а гніздові збирки раз на місяць. Тривають півтора години: - 3/4 години ройові, 3/4 години гніздові. Праця в обох гніздах є дуже добра. Діти приходять на місячні сходини з охотою і є зацікавлені зайняттями. За останнє півріччя /30. 6. 86/ створено ювій рій в Нобел Парку, рій мішаний і ним опікуються три впорядниці.

Сідней: Станичний референт УПН - пл. сен. Люба Квасниця. У своїм дуже коротенькім звіті пише, що: 10 - 12 січня ц.р. відбувся новацький табір з великим успіхом. Це дало нагоду впорядникам докінчити річну працю. Сходини обох гнізд по роях відбуваються два рази на місяць. Всі рої приготовляються до проб та здобувають уміlostі. Гніздо новаків має два рої, а гніздо новачок має три рої.

На кінець висловлюю призnanня і подяку всім виховникам, гніздовим і станичним референтам УПН за їхній великий вклад праці у вихованню наших новачат.-

СКОБЫ

пл. сен. Орися Судомляк, СВ
Кр. Реф. УПН.

БІОГРАФІЧНІ ДАННІ

ЗВІТ КРАЙОВОЇ РЕФЕРЕНТКИ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Т ВИШКОУ

ЗА ЧАС ВІД 26. 2. 1984 ДО 31. 10. 1986.

/вийнятки/

Загальна характеристика виховної праці:

УПН - Старанням і посвятою виховників праця ведеться на відповідно належному рівні. Новацькі Книжечки, які видала попередня КПС, є великою помічкою виховникам та користю новацтву. Що раз слабше заняття укарінської мови, брак підтримки батьків, та брак вишколених виховників утруднюють працю в новацтві. Випадки, як на пр. переведення новацьких проб іспитовою формою, показують потребу вишколів/дошколів для виховників. Зациклення в Пласті стало більш оптимістичним зі забезпеченням приросту до УПН.

Праця Кр. Реф. Виховної Діяльності і Кр. Виховної Булави.

30. 6 і 1. 7. 1984: Приготовлено і переведено кр. конференцію виховників УПН і УПЮ в Мельборні. Станіця Мельборну була господарем. Провідними темами були: самовиховання, пластовий дух, та занепад зацікавлення в пластиуванні. В програмі були також майстерні/дошки для новацьких і юнацьких виховників з такими темами: УПН - Гри у вихованні, плянування і переведення прогуллянок, плянування зайняття.

Крайовий Зліт УПН - для відзначення 60-ліття новацтва від 25.12.84

до 2. 1. 1985. Більш детальний опис у звіті реф. УПН.

Вишкали.

Мельборн - курс на виховників УПН і УПЮ, - 15. З до 5. 4. 86.
Добре зорганізований і переведений станичною референткою вишколу
пл. сен. Оксаною Тарнавською. Учасники - 13 /УПН/ і 8 /УПЮ/ -
отримали відзнаки і посвідки відбутого курсу, а ступінь впоряд-
ника буде призначений тим, які відбудуть однорічну практику в
станиці.

Курсів на ступінь гніздових і зв"язкових не відбулося через брак зголосень кандидатів.

Завваги:

Дякую всім станціям за пластове товариське прийняття під час наших відвідин та додатково дякую станції Мельборн за господарчий вклад під час крайової конференції виховників та Злету УПН. Пл. сен. Оксана Тарнавська заслуговує призначення за добре обдуманий і переведений вишкіл виховників.

СКОБЫ

пл. сен. Таня Прадун, СВ
Кр. Реф. Вих. Діяль. і Вишк.

ЮВІЛЕЙНА МІЖКРАЇОВА ПЛАСТОВА ЗУСТРІЧ В АВСТРАЛІЇ ОСЕЛЯ "БЕСКИД"

Орлиний Круг

ГНІЗДО ПРОВІДНИКА

Торонто, 2.XII.1986

Лист ч.151

Дорогі Сірі Орли і Сірі Орлиці!

1. Листування. Від того часу як копії листа ч. 150 були вислані до всіх членів О.К. /яких я маю адреси/ минуло більше ніж рік часу. Після того були поміщені додаткові інформації у В.О.Р. Там я написав, що буду писати листи до тих, які будуть мені відповідати. Листів я не одержав багато, але тепер бачу, що треба мені подати деякі інформації для всіх членів О.К. Також думаю, що треба по-міщувати їх у ВОР, бо є багато новацьких виховників, яких адрес я не маю, бо вони не були втягнені до реєстру О.К.

Важко зтримувати контакт листами з членами О.К., які ніколи не пишуть до провідника. Минулого року до мене повернулося кілька листів від тих членів, які перенеслися на інші адреси. А скільки листів не дійшло, також не знаю. Проту всіх тих, хто зміняє місце за-мешкання, подати нову адресу. Також прошу писати про Ваші виховні проблеми й успіхи, бо провід О.К. не може допомогти в розв'язці проб-лем, коли він не має взаємного контакту.

2. Відбуті вишколи. 88 Р.О.В. Вторядників 73 "Виростеш дитино" на "Вовчий Трап 1" ЗСА, від 9 до 23 серпня 1986 р. Командант - с.о. ст. пл. Аскольд Винників, заступник с.о. пл.сен. Ярослав Притляк, бунчужна с.о. ст. пл. Христя Санторе. Учасників 36.

90 Р.О.В. гніздових 17 на "Пластовій Січі" в Канаді, 17-19 травня 1986, учасників 9. Це була 3-тя частина вишколу у формі семінаря. Перші дві частини писемні.

3. Гасло. Гасло Пласти на 1987 рік є "За Батьківську Землю". Це гасло треба реалізувати в програмі новацьких зайнят. Також в 1987 році відзначусмо 75-річчя Пласти. Цей Ювілей треба відзначити найкраще на новацьких таборах. У зв'язку з тим відбудеться ІМПЗ-1987 від 18 - 23 серпня, 1987 на "Пластовій Січі" в Канаді. Провід ІМПЗ пропонує, щоб новацтво взяло участь у Зустрічі 22-го серпня під опікою батьків.

4. Ювілей 1000-річчя Хрещення України. Закликаємо всіх Сірих Орлів і Орлиць почати вже працю над програмою цих святкувань для новацтва, які відбудуться в 1988 році. Побажані програми вогників, сценки, розповіді, пісні й інсценізації, щоб братчики й сестрички мали досить відповідного матеріалу для від-значення цієї великої історичної події. Подумайте як можна найкраще відзначити цю подію з новацтвом. Висилайте всі свої думки і матерія-ли до редакції ВОР, щоб ми всі могли обмінюватися думками і вже в 1987 році мали готові різномірні програми на 1000-річчя Хрещення Ук-раїни.

5. "Вогонь Ослиної Ради". Журнал виходить тепер регулярно й усі но-вацькі виховники/ці повинні ним користува-тися. Просимо, щоб кожний братчик і сестричка мали ВОР, за який треба вислати передплату до В-ва ВОР-у. Ті, що тепер не працюють з новац-твом, можуть передплачувати самі. Рівною прошу додати до журналу й тим допомагати журналові, щоб був цікавішим і корисним для всіх но-вацьких виховників і виховниць.

6. Брошура "Батькам про Пласт". Вже є готова книжечка - брошюра приготовлена для всіх країн, де існує Пласт. Треба подбати, щоб всі батьки, які записують своїх дітей до Пласти, цю книжечку придбали й всіх вимог, що там поміщені дотримувалися.

7."Збігник новацьких ігор". Збірник вже готовий до друку і з початком 1987 р. повинен бути готовий для користування новацьким виховникам і вихованцям.

З надходящими святами Різдва Христового і Нового Року бажаю
Веселих Свят, щастя, здоров'я та багато успіхів у виховній праці
з новацтвом.

СКОБЫ

17. *Spasib*
за то, что вы спаси

Сірий орел Іван Франів Провідник Орлиного Круга

УКРАЇНСЬКА МОВА

О, мово наша, українська,
Така співуча, рідна й мила,
Яка ж ти серцю завжди близька,
Як матінка, що народила.

Мені так любо віршувати,
Мене чарує наша мова,
В віршах я хочу прославляти
Красу і дзвінкість моого слова

Щоб мова всюди завітала
І розцвітала наче квіти,
Щоб гордо нею говорили
Всі українці, молодь, діти.

О, мово, в світі найдорожча!
Душі, ні серця ці не мають,
Які дітей своїх ще й досі
Лиші чужого научають.

Міля Лучак

(молода українка, що живе в Польщі)

Сіра Орлиця Стаха Гойдиш закликала наших співробітників придбати для "Вогню Орлиної Ради" по п'ять індивідуальних передплатників. Сама Сестричка Стаха перевиконала свою "норму", придбавши для В.О. Р. аж Сім !/ передплатників. Хто хоче позмагатися з нею й зорганізувати ще більше передплат?

В дні 18. X. 1986 відбулася в Нью-Йорку XI-та Велика Рада Уладу Пластового Сеніорату на якій були відзначені найвищим пластовим відзначенням - Орденом Святого Юрія в Золоті за свою довголітню працю новацькі виховники: Стаха Гайдиш і Орест Гаврилюк.

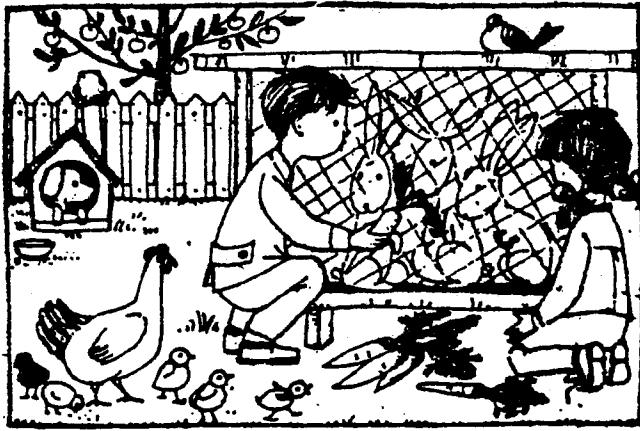
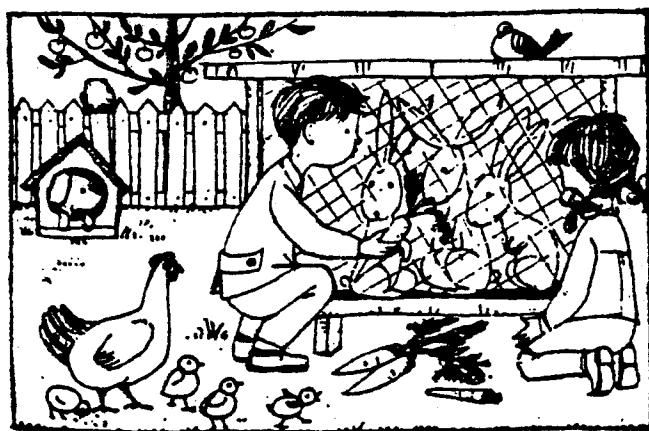

ОДЯЧА РОЗВАГА

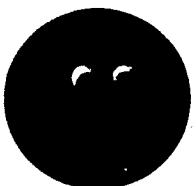

СВІТАНОК

ЗНАЙДІТЬ РІЗНИЦІ

Ці два малюнки однакові, але все ж різняться сімома подробицями. Знайдіть ці різниці!!

ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ

Листи для Мудрої Сороки слати на адресу Редакції
/див.: II стор. обкладинки/ з допискою: "Для
Сороки."

ДОРОГА СОРОКО!

У нас на "Свічечці" новаки складали заяву
вступу й після того гніздовий і всі братчики
вітали їх поданням правої руки. Чи не мають пластуні вітатися
лівою рукою?

Сеніорка

ДОРОГА СЕНІОРКО!

Важливим є зберігати пластові традиції, однією з яких є
вітання лівою рукою, від серця. Це дає дітям зrozуміти, що вони
є членами спеціального гурту, яким є Пласт і вироблює в них
почуття гордості з приналежності до великої пластової родини.

Сорока

х х х

ДОРОГА СОРОКО!

Цього року я здаю матуру й мусітиму /вперше!/ на матуральну
забаву вбрести смокінг. Чи до того надається зелена сорочка?
Братчик Ромко.

ДОРОГИЙ РОМКУ!

Оказія, на яку вимаганий є смокінг, дозволяє мужчинам на
комбінацію лише двох кольорів: чорного й білого. Хоча тепер
дехто вживає до смокінгу синіх, червоних і т.п. прикрас, правила
бон-тону в зasadі не дозволяють на те.

Сорока.

х х х

ДОРОГА СОРОКО!

Чи в Канаді сестрички й братчики так само ведуть новацтво,
як у нас?

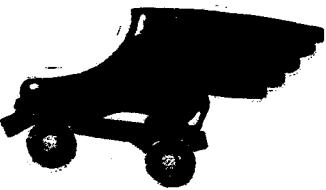
Оля з Філадельфії.

ДОРОГА ОЛЮ!

Колись так було. А тепер - невідомо, бо ніхто з виховників
Канади ще ні разу не написав нічого до "Вогню Орлиної Ради".
Сорока.

3 M I C T

ВІД РЕДАКЦІЇ.....	1
МУДРІСТЬ СІРИХ ОРЛІВ	
Новацьке Свято Юрія - Сірий Орел Надя.....	2
Розповіль - Сірий Орел Надя.....	6
Новацький Змаг.....	8
ЧО РОЗКАЖЕМО НОВАЦТВУ?	
Пальчики посварилися - Е. Пелін.....	9
Софійчине Вбрання - за Л. Тавридською.....	10
Неслухняний Велосипед - Діма.....	11
25 травня 1926 Року.....	12
МАЙСТРУЄМО - Сірий Орел Денис	
Тотем Роя, що Має Птичу Назву.....	13
Тотем Роя і Гнізда /з Птичою Назвою/.....	14
Ластівка.....	15
ДІТИ СПІВАЮТЬ	
Зашуміли Верби при Потоці.....	16
Зашумів Зелений Гай - О. Тарнавська.....	17
Струмок - Штогаренко/Забіла.....	18
Дівка Явдошка - Косенко.....	18
ІГРОВИЙ КУТОК.....	19
САМОДІЯЛЬНА ГРА: Розумниця.....	22
ІЗ ПРИРОДНИЧОГО ЗАПИСНИКА	
Вірний Песик - Вуйко Квак.....	27
Увага! Отруйні Рослини! - бр. Андрій Вовк...	28
РОЗГАДАЙТЕ? - сестр. Христя Санторе.....	30
ПРИКАЗКИ.....	31
ЗА БАТЬКІВСЬКУ ЗЕМЛЮ!	
Квітень - М. Матіїв-Мельник.....	32
Море і море!.....	32
Берізка - М. Петрів.....	32
Над Колискою.....	32
Ластівочка - Сестричка Стаха.....	33
Мамині Руки - Олена Паламарчук.....	35
ВІСТИ З АВСТРАЛІЇ	
Звіт Крайової Референтки УПН.....	36
Звіт Крайової Референтки Виховної Діяльності і Вишколу.....	38
ЧЕРГОВИЙ ЛИСТ ОРЛІНОГО КРУГА.....	40
Українська Мова - Міля Лучак.....	41
ЦІКАВЕ ЗВІДСУСІЛЬ.....	42
ОРЛЯЧА РОЗВАГА.....	43
ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ.....	44

ФУНДАТОРИ "ВОГНЮ ОРЛИНОЇ РАДИ"

Сіра Орлиця Стака Гайдиш
Головна Пластова Булава
2-ий Курінь УПС "Ті, що Греблі Рвуть".

Хто черговий?

